

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

62 મો

વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

ભારત 2023 INDIA
વસુધૈવ કુટુમ્બકમ્

રાજકોટ જિલ્લા સહકારી
દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લિમિટેડ

દૂધ સાગર માર્ગ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૩

વાર્ષિક અહેવાલ
2022-2023

સને 2022-2023

62

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

સ્ટેચ્યુટરી ઓડીટર

એન. એસ. એ. બી. એન્ડ એસોસિએટ્સ, અમદાવાદ
રજીસ્ટ્રાર ઓફ કો.ઓ.ઓડિટ પેનલ
અમદાવાદ. પેનલ નં. ૬

સ્પેશ્યલ ઓડીટરશ્રી (મિલ્ક)
મિલ્ક ઓડીટ ઓફીસ
રાજકોટ

ઈન્ટરનલ ઓડીટર

હની એચ. સચદે રાજકોટ
રજીસ્ટ્રાર ઓફ કો.ઓ.ઓડિટ પેનલ
અમદાવાદ. પેનલ નં. ૪૦૬

ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ ફર્મ

જે. આર. મંકોડી એન્ડ કું. (FCA)
રાજકોટ
એચ. એમ. નંઢા એન્ડ કું. (FCA)
રાજકોટ

બેન્કર્સ

શ્રી રાજકોટ ડિસ્ટ્રિક્ટ કો-ઓ. બેન્ક લિ. રાજકોટ
બેન્ક ઓફ બરોડા-મેઈન, રાજકોટ
આઈ.સી.આઈ.સી.આઈ. બેન્ક લિ.-મેઈન, રાજકોટ
એચ.ડી.એફ.સી.બેન્ક લિ.-મેઈન, રાજકોટ
આઈ.ડી.બી.આઈ. બેન્ક લિ.-મેઈન, રાજકોટ
શ્રી જામનગર ડિસ્ટ્રિક્ટ કો-ઓ. બેન્ક લિ. જામનગર

નોંધણી ક્રમાંક : ખે-૬૦ તારીખ : ૫-૯-૧૯૬૧

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

62

૭૦ વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

મુખ્ય સિદ્ધિઓ

વર્ષ ૨૦૨૨-૨૦૨૩

૧. કુલ ૮૩૨ કાર્યરત દુધ મંડળીઓમાંથી ૪૫૪ મહિલા સંચાલીત (૫૫%) અને ૩૭૮ જનરલ દુધ મંડળીઓ
૨. મહત્તમ દુધ સંપાદન તા. ૦૨/૦૪/૨૦૨૨ ના રોજ ૪,૯૩,૯૭૦ કિલો
૩. મહત્તમ દુધ વેચાણ તા. ૨૨/૦૯/૨૦૨૨ ના રોજ ૩,૯૪,૮૧૫ લીટર
૪. ગત વર્ષની સરખામણીએ અમૂલ દૂધના વેચાણમાં ૯% નો વધારો, દહીનાં વેચાણમાં ૪૯% નો વધારો, મીઠાઈના વેચાણમાં ૧૦% નો વધારો થયેલ છે.
૫. સરેરાશ કિલો ફેટનો ભાવ રૂ. ૭૯૦* ચુકવેલ છે.
૬. ૧૪૧ કૃત્રિમ બીજદાન કેન્દ્રો મારફતે કુલ ૫૦૧ ગામો/મંડળીઓને આવરી લઈ કુલ ૧,૧૪,૯૬૦ કૃત્રિમ બીજદાન કેસો.
૭. ફર્ટિલીટી ઈમ્પ્રુવમેન્ટ પ્રોગ્રામ અંતર્ગત ૯૬ દુધ મંડળીઓ મારફત ૪૪૩૭ વંદ્ય પશુઓને સારવાર આપી ૩૩૦૨ વંદ્ય પશુઓ ગાભાણ થયેલ. જેનું ૭૪ ટકા પરીણામ પ્રાપ્તી.
૮. માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમમાં ૪૯૪૧ માદા બચ્ચાનો વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતીએ ઉછેર, જે યોજનમાં રૂ. ૨,૭૦,૨૪,૬૬૪/- સહાય ચુકવેલ.
૯. કૃમિનાશક અને રસીકરણમાં ૧,૬૪,૦૬૦ દુધાળા પશુઓને કૃમિનાશક ડોઝ આપેલ. આ ડોઝમાં દુધ સંઘ તરફથી ૭૦ ટકા સહાય આપતા રૂ. ૨૦,૫૭,૩૧૨ ની સહાય ચુકવેલ.
૧૦. અમુલ ઓટોમિકલ કલેક્શન સીસ્ટમ ૭૪૬ દુધ મંડળીઓમાં કાર્યરત છે.
૧૧. ૨૮ દૂધ મંડળીઓ ઉપર એટીએમ, ૬૦ દુધ મંડળીઓ ઉપર અમુલ માઈક્રો એટીએમ, ૭ દૂધ મંડળીઓ ઉપર બી.સી. પોઈન્ટ મારફતે દૂધ ઉત્પાદકોને દુધના નાણાના પેમેન્ટ માટે બેંકીંગ સુવિધા.
૧૨. તા. ૨૧-૪-૨૦૨૨ના રોજ ૪૯૫ કે.વી. રૂફટોપ સોલાર પ્રસ્થાપિત કરેલ હતું. હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ દરમિયાન સોલારથી ૫,૯૬,૩૦૬ વિજળી યુનિટ જનરેટ થયેલ હતાં જેના પરિણામ સ્વરૂપ વિજળીના બિલમાં વાર્ષિક અંદાજીત રૂ. ૩૬ લાખ જેટલી બચત થયેલ છે.
૧૩. બોઈલરમાં ઇકોનોમાઈઝર અને રેફ્રિજરેશનમાં કંડેન્સર પ્રસ્થાપિત કરી ગેસ તથા વિજળીના બિલમાં વાર્ષિક અંદાજીત રૂ. ૬૦ લાખ જેટલી બચત કરેલ છે.
૧૪. લમ્પી સ્કીન ડીસીસ રોગચાળાને અટકાવવા યુદ્ધના ધોરણે ૮૩,૬૪૦ પશુઓનું નિ:શુલ્ક રસીકરણ કરેલ છે. જેનો તમામ ખર્ચ રાજકોટ દૂધ સંઘે ભોગવેલ છે.
૧૫. ડેરી કેમ્પસમાં જાપાનીઝ મીયાવાકી પદ્ધતિથી ફેડરેશનની રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ ની ગ્રાન્ટની મદદથી અલગ અલગ ૨૨ જાતના ૧૭૫૦ વૃક્ષોનું વાવેતર.
૧૬. આવકવેરા વિભાગ દ્વારા આવકવેરા કાયદા, ૧૯૬૧ ની કલમ ૨૬૭ ST નું ખોટી રીતે અર્થઘટન કરીને રાજકોટ દૂધ સંઘને રૂ. ૧૭૩ કરોડ જેટલો અન્યાયી ઓર્ડર આપેલ જેની સામે અપીલ ફાઈલ કરેલ જે આવકવેરા વિભાગ દ્વારા માન્ય રાખી દૂધ સંઘના પક્ષમાં નિર્ણય આપેલ હતો.

*દૂધ ખરીદીની ચૂકવેલ કિંમતના આધારે

નિયામક મંડળ : વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩

શ્રી ગોરઘનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષશ્રી

શ્રી ગોવિંદભાઈ એસ. રાણપરીયા
નિયામકશ્રી

શ્રી દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈ
નિયામકશ્રી

શ્રી જયેશભાઈ વી. રાદડીયા
નિયામકશ્રી

શ્રી રસુલભાઈ એ. કડીવાર
નિયામકશ્રી
(સ્વ. તા. ૩-૨-૨૦૨૩)

શ્રી અબ્દુલરહીમ એ. બાદી
નિયામકશ્રી

શ્રી આંબાભાઈ વીલાભાઈ
નિયામકશ્રી

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

ઓ વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

નિયામક મંડળ : વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩

શ્રી હરજીભાઈ આર. ભુવા
નિયામકશ્રી

શ્રી સુરેશભાઈ એમ. લુણાગરીયા
નિયામકશ્રી

શ્રીમતિ જોશનાબેન એ. ગઢીયા
નિયામકશ્રી

શ્રીમતિ કિરણબેન કે. સાંગાણી
નિયામકશ્રી

શ્રીમતિ વર્ષાબેન એસ. ખાતરા
નિયામકશ્રી

શ્રીમતિ લીલીબેન એમ. મેટાળીયા
નિયામકશ્રી

શ્રીમતિ પનિતાબેન એમ. રૈયાણી
નિયામકશ્રી

શ્રી વી. આર. કપુરીયા
જિલ્લા રજી. સહ. મંડળીઓ

શ્રી સમીર સક્શેના
પ્રતિનિધિશ્રી (GCMMF)

શ્રી હેમંત ગોની
પ્રતિનિધિશ્રી (GCMMF)

શ્રી ધનરાજ સહાની
પ્રતિનિધિશ્રી (NDDB)

શ્રી ઋષિકેશકુમાર
પ્રતિનિધિશ્રી (NDDB)

શ્રી વિનોદ વ્યાસ
મેનેજીંગ ડિરેક્ટર

૬૨

મો

વાર્ષિક અહેવાલ તથા હિસાબ

સને ૨૦૨૨-૨૩

શ્રી ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા

અધ્યક્ષ

વ્હાલા પ્રમુખશ્રીઓ, સભાસદ ભાઈઓ અને બહેનો,

આપણા દૂધ સંઘનો સને ૨૦૨૨-૨૩ નાં વર્ષનો વાર્ષિક અહેવાલ આપની સમક્ષ રજૂ કરતાં ગર્વની લાગણી અનુભવુ છું.

સને ૨૦૨૨-૨૩ નું વિતેલ વર્ષ દૂધ સંઘ અને દૂધ મંડળીઓ માટે એકંદરે પ્રમાણસર રહ્યું છે પરંતુ પશુપાલકો માટે પડકારરૂપ રહ્યું છે સારા વરસાદને કારણે પશુપાલકોને પશુઓ માટે લીલા-સુકા ઘાસચારાની ઉપલબ્ધિ ઘટી શકેલ છે. પશુદાણ અને ખોળનાં ભાવોમાં પણ અસહ્ય વધારો થયેલ નથી, પરંતુ વિતેલા વર્ષમાં પશુપાલકોને લમ્પી વાયરસના ગંભીર ચેપી રોગના કુદરતી પ્રકોપનો સામનો કરવો પડેલ છે અને આર્થિક રીતે ઘણું સહન પણ કરવું પડેલ છે લમ્પી વાયરસ(LSD)નાં ચેપી રોગના કારણે ગાય વર્ગના હજારો પશુઓને ગંભીર અસર થયેલ છે અને ગંભીર રોગના કારણે પશુપાલકોએ પોતાનું મહામુલ્ય પશુધન પણ ગુમાવેલ છે. લમ્પી વાયરસનાં ચેપી રોગના તેમજ પશુઓ ઉપર કુદરતી અસરને કારણે સમગ્ર રાજ્યમાં દૂધ ઉત્પાદનમાં ઘટાડો જોવા મળેલ છે. આપણા દૂધ સંઘમાં પણ એવરેજ દૂધ સંપાદન ઘટેલ છે દૂધ સંઘ સાથે જોડાયેલા હજારો પશુપાલકોને કુદરતી પ્રકોપ સમયે આર્થિક સહયોગ મળે અને દૂધનાં પોષણશક્તિ ભાવ મળે તે માટે નિયામક મંડળ દ્વારા જરૂરીયાતનાં સમયે નિર્ણયો કરીને દૂધના ભાવમાં ઉત્તરોત્તર વધારો કરેલ છે. દૂધ સંઘ દ્વારા સને ૨૦૨૧-૨૨ નાં વર્ષમાં સરેરાશ કિલો ફેટના ભાવ રૂ. ૭૧૯ ચુકવેલ હતા જ્યારે સને ૨૦૨૨-૨૩ ના વર્ષમાં સરેરાશ કિલોફેટના ભાવ રૂ. ૭૮૦ ચુકવેલ છે એટલે કે સંઘે સને ૨૦૨૨-૨૩ નાં વર્ષમાં સરેરાશ કિલોફેટનો ભાવ રૂ. ૭૧ વધુ ચુકવેલ છે દૂધ સંઘનું ગત વર્ષની સરખામણીએ દૂધ સંપાદન ૧૩.૬૨ % ઘટેલ છે.

દૂધ સંઘ સાથે જોડાયેલા ૫૦ હજાર થી વધારે દૂધ ઉત્પાદકોને પોતાનું પશુધન ટકાવી રાખવા, પ્રોત્સાહિત કરવા, પશુપાલન પ્રવૃત્તિમાં વધારો થાય તે માટે અને પશુપાલકો રૂઢિગત પશુપાલનને બદલે વૈજ્ઞાનિક અભિગમથી પશુપાલન પ્રવૃત્તિ કરે તે માટે સંઘ હરહંમેશ પ્રયત્નશીલ છે. દૂધ ઉત્પાદકોને પોષણશક્તિ દૂધનાં ભાવ મળી રહે તેમજ પશુ ચિકિત્સાલક્ષી તાંત્રિક સેવાઓ સમયસર મળી રહે તે માટે દૂધ સંઘના નિયામક મંડળે હંમેશા સંચાલકીય અને વહીવટી નિર્ણય લીધા છે. લમ્પી સ્કીન ડીસીઝ (LSD) ના જીવલેણ અને ચેપી રોગથી પશુપાલકોનાં પશુધનને બચાવવા અને વાયરસને ફેલાતો અટકાવવા માટે દૂધ સંઘે લમ્પી વાયરસથી અસરગ્રસ્ત ગામોનાં પશુઓને ફી ઓફ કોસ્ટથી રસીકરણ કરવાનો નિર્ણય કરી યુદ્ધના ધોરણે દૂધ સંઘના પશુ ડોક્ટરો, એલ.આઈ. અને એ.આઈ વર્કરોની ટીમ મારફતે હજારો પશુઓને રસીકરણ કરવામાં આવેલ છે જે કામગીરીની રાજ્ય સરકારશ્રીએ પણ નોંધ લીધેલ છે. દૂધ સંઘનો કરકસર ચુકવ વહીવટ કરી બીજા જરૂરી ખર્ચાઓમાં બચત કરીને દૂધ ઉત્પાદકોને પોષણશક્તિ દૂધનાં ભાવ મળે તે અભિગમ સાથે નિયામક મંડળ કામગીરી કરી રહ્યું છે સંઘના કર્મચારીઓના સામુહિક પ્રશ્નોમાં કર્મચારીઓ તરફી તાત્કાલીક નિર્ણયો કરેલ છે અને કર્મચારીઓમાં સંઘ પ્રત્યેનો વિશ્વાસ વધે તેવા પ્રયત્નો કરેલ છે.

દૂધ સંઘની વાર્ષિક સાધારણ સભામાં સમગ્ર કાર્યક્રમના પ્રમુખસ્થાનેથી ઉદ્બોધન કરતા યુવા ધારાસભ્યશ્રી અને રાજકોટ ડિસ્ટ્રી. કો - ઓપ. બેંક લી. ના ચેરમેનશ્રી જયેશભાઈ રાદડીયા.

દૂધ સંઘની વાર્ષિક સાધારણ સભામાં અધ્યક્ષસ્થાનેથી સાધારણ સભાની કાર્યવાહી કરતા દૂધ સંઘનાં અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા.

કુમાર છાત્રાલય-જામકંડોરણા મુકામે યોજાયેલ જિલ્લા કક્ષાની ૬ સહકારી સંસ્થાની વાર્ષિક સાધારણ સભાના કાર્યક્રમનું ઉદ્બાટન કરતા ગુજરાત પ્રદેશ ભા.જ.પ નાં અધ્યક્ષશ્રી સી. આર. પાટીલ, કૃષિ અને પશુપાલન ખાતાના કેબીનેટ મંત્રીશ્રી રાઘવજીભાઈ પટેલ, યુવા ધારાસભ્યશ્રી અને રાજકોટ ડિસ્ટ્રી. કો-ઓપ. બેંક લી. ના ચેરમેનશ્રી જયેશભાઈ રાદડીયા તેમજ આગેવાનો

જામકંડોરણા મુકામે યોજાયેલ જિલ્લા કક્ષાની ૬ સહકારી સંસ્થાની વાર્ષિક સાધારણ સભામાં ઉદ્બોધન કરતા કૃષિ અને પશુપાલન ખાતાના કેબીનેટ મંત્રીશ્રી રાઘવજીભાઈ પટેલ.

રાજકોટ ડિસ્ટ્રી. કો - ઓપ. બેંક લી. ના ચેરમેન તરીકે બીનહરીક પૂનઃવરણી થવા બદલ શ્રી જયેશભાઈ રાદડીયાને ફૂલહાર પહેરાવી શુભેચ્છા આપતા દૂધ સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા અને પૂર્વ અધ્યક્ષ શ્રી ગોવિંદભાઈ રાણપરિયા તેમજ નિયામક મંડળના 6 સભ્યશ્રીઓ.

ગાંધીનગર ખાતે યોજાયેલ IDA કોન્ફરન્સમાં ભાગ લેતા દૂધ સંઘનાં અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા તેમજ નિયામક મંડળના સભ્યો

રાજકોટ જિલ્લા સહકારી બેંકનાં ચેરમેન અને યુવા ધારાસભ્યશ્રી જયેશભાઈ રાદડીયા પણ સંઘ સાથે જોડાયેલા હજારો દૂધ ઉત્પાદકોને આર્થિક લાભો મળે તે માટે દૂધ સંઘનાં નિયામક તરીકે સચોટ કામગીરી કરી રહ્યા છે. ભેળસેળવાળું દૂધ મોકલનાર દૂધ મંડળીનું દૂધ સ્વીકારવાનું બંધ કરવા સુધીનાં કડક પગલા લઈ દૂધમાં ભેળસેળ કોઈ સંજોગોમાં ચલાવી શકાય નહીં અને દૂધ ઉત્પાદકોનાં આર્થિક હિતમાં કામગીરી થવી જોઈએ તેવી કાર્યપ્રણાલીનાં આગ્રહી છે. દૂધ સંઘના વિકાસમાં તેમનો સાથ સહકાર અને માર્ગદર્શન મળતા રહ્યા છે અને દૂધ મંડળીઓ તેમજ દૂધ ઉત્પાદકોના આર્થિક વિકાસમાં સાથ-સહકાર મળતો રહેશે તેવી અપેક્ષા રાખુ છું.

આપણા દેશનાં માનનીય પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજી, ગૃહ અને સહકાર ખાતાનાં કેબીનેટ મંત્રીશ્રી અમીતભાઈ શાહ અને પશુપાલન વિભાગના કેબીનેટ મંત્રીશ્રી પરસોતમભાઈ રૂપાલા વગેરેનો હૃદયપૂર્વક આભાર વ્યક્ત કરૂ છું. પ્રધાનમંત્રીના ‘આત્મનિર્ભર ભારત’ના સ્વપ્નને સાકાર કરવા રાજ્ય સરકારશ્રીએ ડેરી ઉદ્યોગ અને પશુપાલકોના આર્થિક હિતમાં વિવિધ યોજનાઓ અમલમાં મુકીને પશુપાલન પ્રવૃત્તિ વિકસાવવા સતત પ્રયત્નશીલ છે જે બદલ રાજ્યનાં મુખ્યમંત્રીશ્રી ભુપેન્દ્રભાઈ પટેલ, કૃષિ અને પશુપાલન ખાતાનાં કેબીનેટ મંત્રીશ્રી રાઘવજીભાઈ પટેલ, સહકાર ખાતાનાં રાજ્યકક્ષાનાં મંત્રીશ્રી જગદીશભાઈ વિશ્વકર્મા સહિત તમામ મંત્રી મંડળનો આભાર વ્યક્ત કરૂ છું.

દૂધ સંઘ અમૂલ અને ગોપાલ બ્રાન્ડમાં દૂધનાં વિવિધ ઉત્પાદનોનું વેચાણ કરે છે. જેમાં દૂધ, દહીં, છાશ, ઘી, પેંડા, લસસી, મેંગો દહીં અને મોહનથાળ, અડદીયા, થાબડી વગેરે જેવી સ્વીટસનો સમાવેશ થાય છે. આ દૂધનાં વિવિધ ઉત્પાદનો દૂધ મંડળીઓમાંથી આવતા કાચા દૂધનું જરૂરી પ્રોસેસીંગ કરીને બનાવવામાં આવે છે. જેથી કાચા દૂધની ગુણવત્તા GCMMF (ફેડરેશન) અને FSSAI નાં ધારાધોરણો મુજબની હોવી જરૂરી છે. દૂધ સંઘમાં બીએમસી અને કેન મારફ્ટે આવતા દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે FT મશીન, GC મશીન, મિલ્કો સ્ક્રીન મશીન વગેરેનો ઉપયોગ ઉપરાંત ધારાધોરણો મુજબની રાસાયણિક પ્રક્રિયા દ્વારા કેમીકલ્સ ટેસ્ટીંગ તેમજ માઈક્રો બાયોલોજીકલ ટેસ્ટીંગ કરીને સંઘમાં ભેળસેળવાળું દૂધ ન આવે તે માટે તકેદારી રાખવામાં આવે છે. દૂધ સંઘ સંચાલિત ચીલીંગ/કુલીંગ યુનિટો ઉપર ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે FT મશીનની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે. દૂધ સંઘ દ્વારા ભેળસેળ/નબળી ગુણવત્તાવાળું દૂધ મોકલનાર દૂધ મંડળીઓનાં દૂધનાં જથ્થામાં કુડગ્રેડ કલર ભેળવીને દૂધ પરત કરવું/દૂધનો નાશ કરવો તેમજ શિક્ષાત્મક વસુલાતની જોગવાઈઓ કરેલ છે તેમજ સંઘ દ્વારા કડક કાર્યવાહીથી દૂધ મંડળીઓનું દૂધ સ્વીકારવાનું બંધ કરવા સહિતનાં પગલાઓ લેવામાં આવે છે. દૂધ સંઘ દૂધની ગુણવત્તા બાબતે કોઈપણ સંજોગોમાં બાંધછોડ કરશે નહિ માટે તમામ દૂધ મંડળીઓએ સારી ગુણવત્તાવાળું દૂધ મોકલવા અને મંડળીકક્ષાએથી જ ભેળસેળવાળું દૂધ અટકાવવાની કામગીરી કરવા વિનંતી કરૂ છું.

આજનાં મોંઘવારીનાં સમયમાં રૂઢિગત પદ્ધતિથી પશુપાલન કરવું પોસાય તેમ નથી તે હકીકત છે કારણ કે રૂઢિગત પદ્ધતિથી પશુપાલન વ્યવસાય કરતા પશુપાલકોને પશુદીઠ દૂધ ઉત્પાદન ઓછું અને ઉત્પાદન ખર્ચ વધુ થાય છે. બનાસકાંઠા, સાંબરકાંઠા, આણંદ, મહેસાણા, પંચમહાલ, સુરત, વલસાડ વગેરે જિલ્લાનાં પશુપાલકોની જેમ આપણે પણ પશુપાલન વ્યવસાયમાં વૈજ્ઞાનિક દષ્ટીકોણ અપનાવીને સંવર્ધન, પશુ ઉછેર, પશુ માવજત અને પશુ સારવાર દ્વારા દૂધાળા પશુઓમાં દૂધ ઉત્પાદકતા વધારીને પશુદીઠ દૂધ ઉત્પાદન વધારવા માટે ધ્યાન કેન્દ્રીત કરવું પડશે તેમજ ખાણદાણ અને ઘાસચારોનો યોગ્ય ઉપયોગ કરીને દૂધ ઉત્પાદન

ખર્ચ ઘટાડવો પડશે. દૂધ સંઘનાં પશુપાલન વિભાગ દ્વારા પશુ ડોક્ટરો અને એ. આઈ. વર્કરોની ટીમ મારફ્ટે કૃત્રિમ બિજદાન, પશુ સારવાર કેમ્પ, ફર્ટીલીટી ઈમ્પ્રુવમેન્ટ પ્રોગ્રામ (FIP), રસીકરણ, કૃમિનાશક, બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ, મસ્ટાઈટીસ પ્રિવેન્સન પ્રોગ્રામ (MPP), ઇથનો વેટ પ્રોગ્રામ (EVP) વગેરે કાર્યક્રમો દૂધ ઉત્પાદકોનાં આર્થિક હિતમાં કરવામાં આવી રહ્યા છે. જેમાં દૂધ સંઘ અને ફેડરેશન દર વર્ષે કરોડો રૂપિયાનો ખર્ચ કરે છે તો દૂધ મંડળીઓ સાથે જોડાયેલા પશુપાલકોને પશુ સારવાર અને માવજતનાં કાર્યક્રમોનો પુરેપુરો લાભ લેવા અપીલ કરૂ છું અને પશુપાલન વ્યવસાયની આવકથી પશુપાલકો આર્થિક રીતે સક્ષમ બને તેવી આશા રાખુ છું.

દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે અદ્યતન જી.સી. લેબ

દૂધ સંઘને આવક વેરા વિભાગ દ્વારા આવકવેરા કાયદો ૧૯૬૧ ની કલમ ૨૬૯ ડટ હેઠળ આપવામાં આવેલ રૂ. ૧૭૩ કરોડ નાં ઓર્ડરને રદ કરવા માટે પરિણામલક્ષી રજુઆત.

ગૃહ અને સહકાર ખાતાનાં કેન્દ્રીય મંત્રીશ્રી અમીતભાઈ શાહને સફળ રજુઆત કરતા સંઘનાં અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલિયા, સંસદ સભ્યશ્રી રમેશભાઈ ધડૂક અને આગેવાનો.

પશુપાલન ખાતાનાં કેન્દ્રીય મંત્રીશ્રી પુરસોતમભાઈ રૂપાલાને રજુઆત કરતા સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલિયા.

નાણા ખાતાનાં કેન્દ્રીય મંત્રીશ્રી નિર્મલા સીતારામનને રજુઆત માટે શુભેચ્છા મુલાકાત લેતા ફેડરેશનનાં ચેરમેનશ્રી શામળજીભાઈ પટેલ અને દૂધ સંઘના અધ્યક્ષ તેમજ અધિકારીઓ.

નાણા વિભાગનાં કેન્દ્રીય મંત્રીશ્રી નિર્મલા સીતારામનને રજુઆત કરતા સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલિયા.

કેન્દ્રનાં આરોગ્ય મંત્રીશ્રી મનસુખભાઈ માંડવીયાને રજુઆત કરતાં સંઘનાં અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલિયા.

રાજ્યનાં મા. મુખ્યમંત્રીશ્રી ભુપેન્દ્રભાઈ પટેલને રજુઆત કરતાં સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલિયા અને રાજકોટ જિલ્લા પંચાયતના પ્રમુખશ્રી ભુપતભાઈ બોદર.

આવકવેરા વિભાગ દ્વારા આવકવેરા કાયદા, ૧૯૬૧ ની કલમ 269 ST નું ખોટી રીતે અર્થઘટન કરીને રાજકોટ દૂધ સંઘને રૂ. ૧૭૩ કરોડ જેટલો અન્યાયી ઓર્ડર કરવામાં આવેલ હતો. આવકવેરા વિભાગનો આ અભિગમ દેશની સમગ્ર સહકારી ડેરી ક્ષેત્ર માટે અસરકર્તા હતો, જેની સામે રાજકોટ દૂધ સંઘ દ્વારા અપીલ ફાઇલ કરવામાં આવેલ હતી તથા માન. પ્રધાનમંત્રી, માન. કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી, માન. કેન્દ્રીય નાણામંત્રી, માન. કેન્દ્રીય પશુપાલનમંત્રી, માન. આરોગ્યમંત્રી વગેરેને આ બાબતે દૂધ સંઘનાં અધ્યક્ષના માર્ગદર્શનથી સચોટ રજુઆત કરવામાં આવેલ હતી જેનો સુખદ અંત આવેલ છે અને આવકવેરા વિભાગે રાજકોટ દૂધ સંઘ દ્વારા કરવામાં આવેલ રજુઆતો માન્ય રાખી જેની જાણ આવકવેરા વિભાગે તા. ૩૦/૧૨/૨૦૨૨ ના નોટીફિકેશનથી કરેલ છે રાજકોટ દૂધ સંઘ તથા સમગ્ર દેશના સહકારી ડેરી માળખા માટે ગર્વની બાબત છે અને દૂધ સંઘને આવકવેરાના ઓર્ડરમાંથી મુક્તિ માટે મદદરૂપ થનાર દેશનાં પ્રધાનમંત્રી સહિત કેન્દ્રીય મંત્રી મંડળનો તમામ દૂધ સંઘો અને લાખો દૂધ ઉત્પાદકો વતી સહદય આભાર માનુ છું.

કેન્દ્ર સરકાર, રાજ્ય સરકાર અને ફેડરેશન દ્વારા દૂધ મંડળીઓ અને પશુપાલકો માટે દર વર્ષે વિકાસલક્ષી વિવિધ યોજનાઓ અમલમાં મુકવામાં આવે છે દૂધ સંઘ દ્વારા તમામ યોજનાની જાણકારી દૂધ મંડળીઓ અને પશુપાલકોને પરીપત્ર, શીબીરો, મીટીંગો વગેરેનાં માધ્યમથી આપવામાં આવે છે. સરકારશ્રીની પશુપાલનલક્ષી યોજનાઓમાં સબસીડીનો લાભ મળવાપાત્ર હોવાથી વધુને વધુ પશુપાલકો તેમને લગત યોજનાનો લાભ મેળવે તે માટે તેમજ દૂધ મંડળીઓનાં પ્રમુખશ્રી અને મંત્રીશ્રી આમાં મદદરૂપ બને તેવી અપીલ કરૂ છું.

GCMMF (ફેડરેશન) તરફથી દૂધ સંઘને હંમેશા સાથ સહકાર મળતો રહ્યો છે રાજ્ય સરકારશ્રીની સબસીડી યોજનાના પ્રોજેક્ટની મંજૂરી માટે, ફેડરેશનની વિવિધ યોજનાઓનાં અમલીકરણ માટે તેમજ દૂધ સંપાદન બાબતે માર્ગદર્શન અને સહકાર મળેલ છે. જે બદલ ફેડરેશનનાં ચેરમેનશ્રી શામળભાઈ પટેલ, ઇ. મેનેજિંગ ડિરેક્ટરશ્રી જયેન મહેતા, જન. મેનેજર શ્રી અનિલ ભાયાતી અને સંબંધિત અધિકારીઓનો આભાર માનું છું અને ભવિષ્યમાં પણ સાથ-સહકાર મળતો રહે તેવી આશા રાખું છું.

સ્વસ્થ ગુજરાત-સુપોષિત ગુજરાત અભિયાનના ભાગરૂપે રાજકોટ જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ દ્વારા કુલ ૩૭૦૦ જેટલી સુપોષિત કીટ રાજકોટ જિલ્લાના વિવિધ તાલુકાઓ તથા સીટીની આંગણવાડીનાં કુપોષિત બાળકોને વિતરણ કરવામાં આવેલ છે જે કીટનો રૂ. ૩,૭૦,૦૦૦/- જેટલો ખર્ચ આપણા દૂધ સંઘ દ્વારા સામાજિક જવાબદારીના ભાગરૂપે ભોગવવામાં આવેલ છે.

રાજકોટ દૂધ સંઘ તેની સાથે જોડાયેલા હજારો દૂધ ઉત્પાદકો અને તેના પરીવારના સભ્યો ઉપર આવી પડેલા દુઃખની પરિસ્થિતિમાં આર્થિક સધિયારો આપવા માટે અકસ્માત વિમા પોલીસી અને ગૃપ વિમા પોલીસી ઉતરાવવીને દૂધ ઉત્પાદકોને વિમાથી રક્ષીત કરવામાં આવે છે. દૂધ ઉત્પાદકોના અકસ્માતે મૃત્યુનાં પ્રસંગે તેના વારસદારને અકસ્માત વિમા પોલીસીનાં માધ્યમથી રૂ.૧૦ લાખનું વિમા વળતર મળે છે. દૂધ સંઘ અકસ્માત વિમા પોલીસીનું ૧૦૦% પ્રીમીયમ ભોગવે છે. જ્યારે LIC ની ગૃપ વિમા યોજનાનું દૂધ ઉત્પાદકોનાં કુદરતી મૃત્યુનાં પ્રસંગે રૂ. ૧ લાખનું વિમા વળતર તેના વારસદારને મળવા પાત્ર છે. આ વિમા પોલીસીનું પ્રીમીયમ દૂધ સંઘ, દૂધ મંડળી, દૂધ ઉત્પાદકોના સંયુક્ત હિસ્સેદારીમાં ભરવામાં આવે છે. દૂધ સંઘ દ્વારા અમલી આ બંને વિમા યોજનામાં જે દૂધ મંડળીઓએ પોતાનાં દૂધ ઉત્પાદકોનાં વિમા કવચ સંઘ દ્વારા લીધેલ હશે તેને જ વિમા યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર છે. જેથી આ બંને વિમા યોજના દૂધ ઉત્પાદકોના હિતમાં હોય તમામ દૂધ મંડળીઓએ આ બંને વિમા યોજનામાં જોડાવવા માટે સમયસર દૂધ ઉત્પાદકોની માહિતી સંઘને મોકલી આપે તેવી અપીલ કરૂ છુ. આગામી વર્ષમાં કોરોના મહામારીનો પ્રકોપ ઓછો થાય અને નવુ વર્ષ સર્વે પ્રકારે પશુપાલકો માટે સુખદાયી બની રહે તેવી પરમ કપાળુ પરમાત્માને પ્રાર્થના કરૂં છું.

રાજકોટ ડેરીની મુલાકાતે પધારેલા કેન્દ્રના પશુપાલન ખાતાના કેપ્ટુટી કમિશ્નર

નાના વડાણા દૂધ મંડળી તા. કાલાવડ નાં દૂધ ઉત્પાદકનું અકસ્માતે અવસાન થતા તેના વારસદારને ચેક અર્પણ કરતા ધારાસભ્ય અને રાજકોટ ડિસ્ટ્રી. કો.ઓપ.બેંકના ચેરમેનશ્રી જયેશભાઈ રાદડીયા અને દૂધ સંઘનાં અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા.

જામવંથલી મ. દૂધ મંડળી તા.જામનગર નાં દૂધ ઉત્પાદકનું અકસ્માતે અવસાન થતા તેના વારસદારને ચેક અર્પણ કરતા પશુપાલન ખાતાના કેબીનેટ મંત્રીશ્રી રાઘવજીભાઈ પટેલ અને સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા તેમજ એમ.ડી. શ્રી વિનોદ વ્યાસ.

કુપોષીત બાળકોને સુપોષિત કરવા માટે સુપોષણ અભિયાનના ભાગરૂપે સુપોષણ કીટનું વિતરણ કરતા આગેવાનશ્રીઓ.

લામ્પી વાયરસના ચેપી અને જીવલેણ રોગને અંકુશિત કરવા અને મહામુલ્ય પશુધનને બચાવવા દૂધ સંઘ તરફથી યુદ્ધનાં ધોરણે થઈ રહેલ રસીકરણની કામગીરીનું નિરીક્ષણ કરતા પશુપાલન ખાતાનાં કેબીનેટ મંત્રીશ્રી રાઘવજીભાઈ પટેલ અને આગેવાનો.

દૂધ સંઘના અધ્યક્ષ તરીકે પુનઃવરણી થવા બદલ શ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયાને અભિનંદન પાઠવતાં સંઘનાં નિયામકશ્રીઓ.

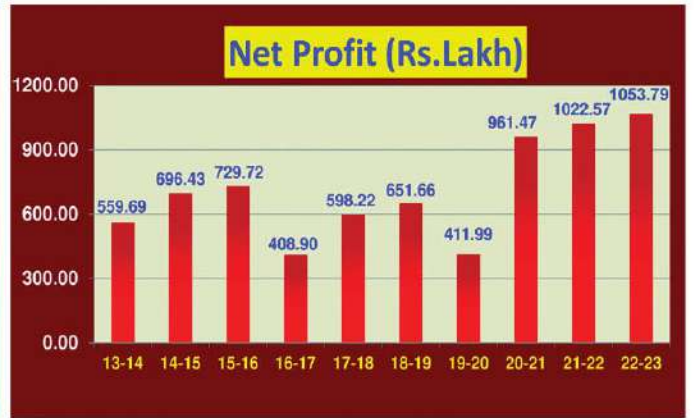

હર ઘર તિરંગા કાર્યક્રમ અંતર્ગત દૂધ સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયાની આગેવાનીમાં રાજકોટ ડેરી કેમ્પસમાં યોજાયેલ તિરંગા યાત્રા.

વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ નો વિસ્તૃત અહેવાલ નીચે મુજબ રજુ કરું છું.

સંઘનો વેપાર અને આર્થિક સ્થિતિ

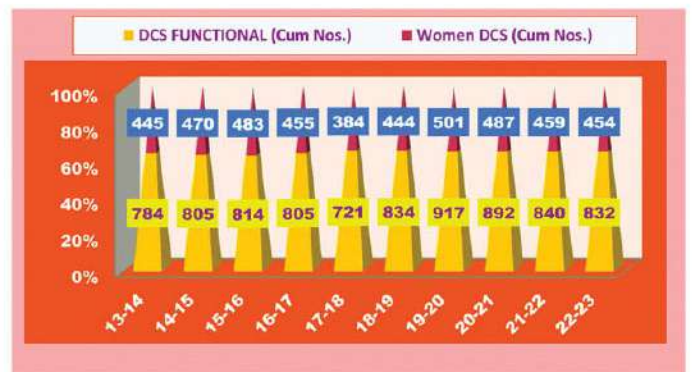
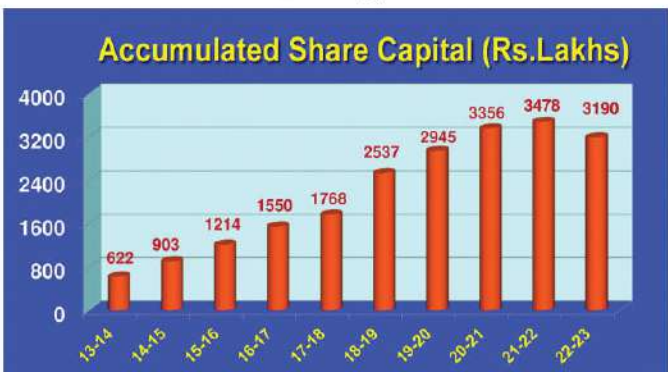
વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩નું ટર્ન ઓવર રૂ. ૯૪૪.૭૫ કરોડ અને ચોખ્ખો નફો રૂ. ૧૦૫૩.૭૯ લાખ થયેલ છે. જ્યારે ગત વર્ષ એટલે કે ૨૦૨૧-૨૨નું ટર્ન ઓવર રૂ. ૯૧૧.૪૮ કરોડ અને ચોખ્ખો નફો રૂ. ૧૦૨૨.૫૭ લાખ કરેલ હતો. આમ ગત વર્ષની સરખામણીએ આપણા સંઘના ટર્ન ઓવરમાં ૩.૬૫ ટકાનો અને ચોખ્ખા નફામાં ૩.૦૫ ટકાનો વધારો થયેલ છે. આ વર્ષે સંઘનું શેર ભંડોળ રૂ. ૩૧૯૦.૧૮ લાખ થયેલ છે. જે વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ માં રૂ. ૩૪૭૮.૩૫ લાખ હતું. આમ ગત વર્ષની સરખામણીમાં ૮.૨૮ ટકાનો ઘટાડો થયેલ છે. રાજકોટ ડેરી સહકારી ધોરણે સંચાલીત ડેરી ઉદ્યોગ છે. અને રાજકોટ ડેરીની આવકનો મુખ્ય આધાર દૂધ સંપાદન અને દૂધ તથા દૂધની બનાવટોના વેચાણ ઉપર રહેલો છે. સંઘનું દૂધ વેચાણ વધવાથી ટર્ન ઓવર વધેલ છે. સંઘે ગત વર્ષની સરખામણીએ આ વર્ષે દૂધ ઉત્પાદકોને દૂધનો ખરીદ ભાવ કિલો ફેટે રૂ. ૭૧ વધુ ચુકવવા છતાં સંઘે તેની આર્થિક પ્રગતિ જાળવી રાખેલ છે. જે આપણા સૌ માટે આનંદની વાત છે. સંઘનું નિયામક મંડળ ૧૫% શેર ડિવિડન્ડ ચુકવવાની દરખાસ્ત આપની સમક્ષ રજુ કરે છે. આ દરખાસ્તનો આપ સૌ સહર્ષ સ્વીકાર કરશો તેવી આશા રાખું છું.

દૂધ સંપાદન અને સહકારી દૂધ મંડળીઓ

વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ દરમિયાન કુલ ૧૦૧૩ દૂધ મંડળીઓ પૈકી ૮૩૨ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓના ૬૫૪૯૮ સભાસદો મારફતે કુલ ૧૪,૧૬,૭૩,૫૬૪ કિલો દૂધનું સંપાદન કરેલ છે. આ મુજબ દૈનિક સરેરાશ ૩,૮૮,૧૪૭ કિલોની થાય છે. જે ગત વર્ષની સરખામણીમાં ૧૩.૬૨ % નો ઘટાડો સુચવે છે. સંઘની કાર્યરત દૂધ મંડળી દિઠ દૈનિક સરેરાશ ૪૬૭ કિલોનું દૂધ સંપાદન કરેલ છે. સંઘ સંયોજીત ૪૫૪ દૂધ મંડળીઓ મહિલા સંચાલિત છે. આમ કુલ દૂધ મંડળીઓમાંથી ૫૫% દૂધ મંડળીઓ મહિલા સંચાલીત છે. જે આપણા સૌ માટે ગૌરવની બાબત છે.

વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ દરમિયાન ૧૨ નવી દૂધ મંડળીઓ શરૂ કરવામાં આવેલ છે. જેમાં ૩ જનરલ દૂધ મંડળી અને ૯ મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ શરૂ કરતા વર્ષનાં અંતે કુલ જનરલ દૂધ મંડળીઓ ૩૭૮ અને ૪૫૪ મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ રહેલ છે. વર્ષનાં અંતે ૪૭,૩૬૦ દૂધ ભરતા ગ્રાહકોની સંખ્યા રહે છે.

સહકારી અને રાજકીય ક્ષેત્રના દિગ્ગજ આગેવાન અને ખેડૂત નેતા સ્વ.શ્રી વિઠ્ઠલભાઈ રાદડીયાની વાર્ષિક ત્રીજી પૂણ્યતિથિ નીમીતે દૂધ સંઘમાં યોજાયેલ શ્રદ્ધાંજલી કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિતિ જિલ્લાનાં આગેવાનો અને કર્મચારીઓ.

દૂધ સંઘ દ્વારા લોધીકા દૂધ મંડળીમાં મસ્ટાઈટીસ પ્રિવેન્શન પ્રોગ્રામ (MPP) હેઠળ દૂધ ઉત્પાદકોના દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી.

રાજકોટ ડેરી કેમ્પસમાં મિયાવાડી પદ્ધતિથી વૃક્ષારોપણ કરતાં દૂધ સંઘના એમ. ડી. શ્રી વિનોદ વ્યાસ, જન. મેનેજરશ્રી નરેન્દ્ર શર્મા તેમજ કર્મચારીગણ.

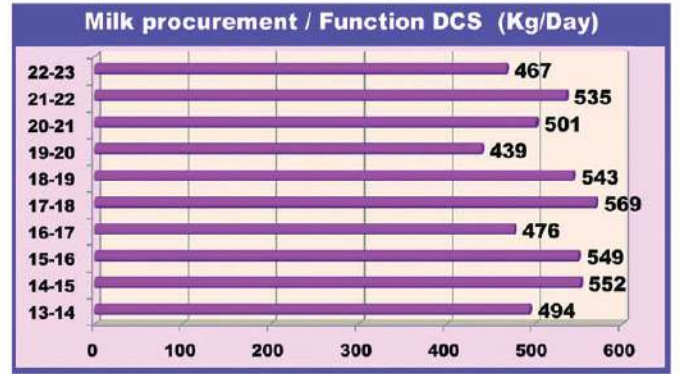
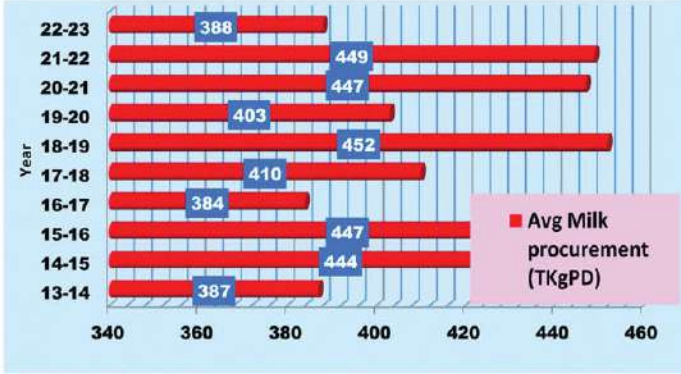
નવા કણકોટ તા. વાંકાનેર મુકામે એ. આઈ સેન્ટરની શરૂઆત કરાવતા દૂધ મંડળીના પ્રમુખ અને કમીટી સભ્યો.

માખાવડ દૂધ મંડળી મુકામે ફર્ટીલીટી ઈમ્પ્રુવમેન્ટ પ્રોગ્રામ (FIP) હેઠળ વંધ્ય પશુની સારવાર કરતા દૂધ સંઘના પશુ ચિકિત્સક.

મોટાવડાના મ. દૂધ મંડળી તા. કાલાવડ મુકામે યોજાયેલ મહિલા સેમીનારમાં મહિલા પશુપાલકોને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી પશુપાલન અંગેની માહિતી આપતાં મહિલા ઈન્સ્ટ્રક્ટર.

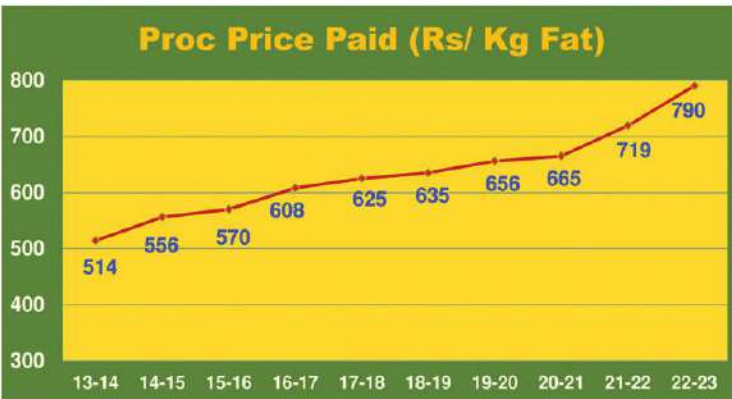

દૂધ ખરીદ ભાવ

સંઘનું નિયામક મંડળ દૂધ ઉત્પાદકોને વધુમાં વધુ ભાવ ચુકવવા માટે સતત પ્રયત્નશીલ છે. આપણે દૂધની ગુણવત્તાના આધારે દૂધના વધુમાં વધુ ખરીદ ભાવ ચુકવવા માટે દૂધની ગુણવત્તાના ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવાનું રહે છે. આ વર્ષે સરેરાશ પ્રતિ કિલો ફેટના રૂ. ૭૯૦ દૂધ ઉત્પાદકોને ચુકવવામાં આવેલ છે. જે ગત વર્ષની સરખામણીએ આ વર્ષે પ્રતિ કિલો ફેટ રૂ. ૭૧ વધારે ચુકવેલ છે. ૧૦ વર્ષ પહેલાં સને ૨૦૧૨-૧૩ માં સરેરાશ ખરીદ ભાવ રૂ. ૪૭૦ હતો તે ૨૦૨૨-૨૩ માં દૂધ ખરીદ ભાવ રૂ. ૭૯૦ થયેલ છે.

આ વર્ષે સંઘે દૂધ ઉત્પાદકોને ગાયના દૂધના પ્રતિ કિલોના રૂ. ૩૪.૦૭ અને ભેંસના દૂધના પ્રતિ કિલોના રૂ. ૫૨.૨૮ ચુકવેલ છે. જ્યારે મીક્ષ દૂધ (બીએમસી) ના પ્રતિ કિલોના રૂ. ૪૪.૮૩ ચુકવવામાં આવેલ છે. આમ વર્ષ દરમિયાન દૂધ ઉત્પાદકોને પ્રતિ કિલોના સરેરાશ રૂ. ૪૪.૬૫ ભાવ ચુકવેલ છે.

દૂધ સંઘે હરહંમેશ દૂધ ઉત્પાદકોનાં આર્થિક હિતને ધ્યાનમાં રાખીને નિર્ણય કર્યો છે અને ભવિષ્યમાં પણ દૂધ ઉત્પાદકોના સર્વાંગી વિકાસને ધ્યાનમાં રાખીને દૂધ સંઘ દ્વારા કામકાજનું આયોજન કરવામાં આવશે.

દૂધની ગુણવત્તા અને સ્વચ્છ દૂધ ઉત્પાદન

આપણો સંઘ ભારત સરકારના અન્ન ખાદ્ય સુરક્ષા ધારા હેઠળ નોંધાયેલી સંસ્થા છે. કુડ સેફ્ટી સ્ટાન્ડર્ડ એક્ટના તમામ ધારાધોરણોનો અમલ કરવાનો ફરજિયાત છે ત્યારે સંઘ સંયોજીત તમામ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓ અને દૂધ ઉત્પાદકો ઉત્તમ ગુણવત્તાવાળુ, તાજુ, સ્વચ્છ અને ભેગસેળ રહિત દૂધ આપે તે ખુબ જરૂરી છે. ખાસ કરીને જે મંડળીમાં બીએમસીથી દૂધ સંપાદન થાય છે તેની જવાબદારી વિશેષ થાય છે. દૂધ

સંપાદન કરતી વખતે દૂધ મંડળીનાં સંચાલકોને દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી કરવા માટે હું ખાસ ભાર આપું છું. દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે જરૂરી આધુનિક સાધનોથી આપણે સજ્જ થવું પડશે. સંઘે દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦ માં ગેસ કોમેટોગ્રાફી (જીસી) મશીન વસાવેલ છે તેમાં દૂધની જરૂરી ચકાસણી કરવામાં આવે છે. તેમાં સૌ સાથ અને સહકાર આપે તેવી મારી અપીલ છે.

પ્લાન્ટ અને ઉત્પાદનો

રાજકોટ દૂધ સંઘમાં અદ્યતન ટેકનોલોજી ધરાવતા ઓટોમેટીક પ્લાન્ટ જેની ક્ષમતા ૬ લાખ લીટર પ્રતિ દિન છે. તે છેલ્લા ૧૦ વર્ષથી અવિરત કાર્યરત છે. આ ઉપરાંત દૂધ સંઘ સંચાલિત શીતકેન્દ્રો, કુલીંગ યુનિટો, મંડળી સંચાલિત બીએમસી તેમજ કેન મારકેટ દૂધ સંપાદન થઈ રહ્યું છે. તેનું પ્રોસેસીંગ, પેકીંગ આપણા આધુનિક પ્લાન્ટમાં થાય છે. વર્ષ દરમિયાન સંઘે અમૂલ ફેડ ડેરીમાં ૩૨,૩૯,૮૩૭ લીટર દૂધ મોકલેલ છે. સંઘે ગોપાલ બ્રાન્ડમાં ઘી, પેંડા, દહીં, છાશ, લસસી, મેંગો દહીં તેમજ અમૂલ

દૂધ સંઘ સંચાલીત વિછીયા શીતકેન્દ્ર ખાતે સરકારશ્રીની ગ્રાન્ટમાંથી નિર્માણ થનાર નવા શીત કેન્દ્રનું ખાતમુહૂર્ત કરતા સંઘનાં નિયામકશ્રીઓ અને અધિકારીઓ.

રાજકોટ ખાતે પધારેલ મોરેસીયસનાં રાષ્ટ્રપતિશ્રીને આવકારવા યોજાયેલ રેલીમાં રાજકોટ ડેરી દ્વારા આયોજીત અમુલ-ગોપાલ સ્ટોલ અને સંઘનાં અધિકારીઓ.

રાજકોટ ડેરીની મુલાકાતે આવેલ આત્મીય કોલેજ, રાજકોટનાં વિદ્યાર્થીઓ.

રાજકોટ ડેરીની મુલાકાતે આવેલ બી. જી. ગરૈયા હોમીયોપોથીક મેડીકલ કોલેજ, રાજકોટનાં વિદ્યાર્થીઓ.

બડેલો મીલ્કનું લોન્ચીંગ કરતા દૂધ સંઘનાં અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા, એમ. ડી. શ્રી વિનોદ વ્યાસ તેમજ વિભાગીય અધિકારીઓ.

ડો. વર્ગસિ કુરીયનની જન્મદિનની ઉજવણી અને મિલ્ક ડે અંતર્ગત રાજકોટ ડેરીનાં કર્મચારીઓ વચ્ચે યોજાયેલ ઇન્ટર ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટનું ઉદ્ઘાટન કરતા દૂધ સંઘનાં એમ. ડી. શ્રી વિનોદ વ્યાસ.

બ્રાન્ડમાં દૂધ, ઘી, છાશ અને દહીંનાં ઉત્પાદનોની સાથો સાથ વાપરનાર ગ્રાહક વર્ગની જરૂરીયાત અને માંગને ધ્યાનમાં રાખીને અમુલ ગાય દૂધ અને ગોપાલ ગાય ઘી તેમજ અડદીયા, થાબડી, કેસર પેંડા, મોહનથાળ જેવી સ્વીટ્સ અને ખાટી છાશ પણ બજારમાં વેચાણ માટે મુકી સંઘના ઉત્પાદન શ્રેણીમાં વધારો કરેલ છે. સંઘે આ વર્ષે અમુલ ભેંસ દૂધ બજારમાં વેચાણ માટે મુકેલ છે તેમજ ફેડરેશન મારફતે અન્ય દૂધ સંઘ ઉત્પાદિત પનીર, મસાલા છાશ, ઇકો બટર મિલ્ક નું વેચાણ ચાલુ કરેલ છે, જેનો ગ્રાહક વર્ગ તરફથી સારો પ્રતિસાદ મળેલ છે. સંઘે વધારેલા

ઉત્પાદનો માટે નવી જગ્યાનું વિસ્તૃતિકરણ નહિ કરતા હાલનાં પ્લાન્ટમાં જ સુવ્યવસ્થિત આયોજન કરી ઉત્પાદન શરૂ કરેલ છે. જે માટે સંબંધિત વિભાગોનાં તમામ અધિકારીઓ/ કર્મચારીઓને અભિનંદન પાઠવું છું.

દૂધ અને દૂધની બનાવટોનું વેચાણ

માર્કેટીંગ એ કોઈ પણ ધંધા-ઉદ્યોગનું અવિભાજ્ય અંગ છે અને ધંધાની સફળતાનો આધાર વેચાણ વ્યવસ્થા ઉપર રહેલો છે. સંઘ દ્વારા સંસ્થાના આર્થિક વિકાસ માટે તથા દૂધ ઉત્પાદકોને દૂધના પોષણક્ષમ ભાવ ચુકવવા માટે વેચાણ વ્યવસ્થા ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે. સંઘ મારફતે અમૂલ બ્રાન્ડમાં પ્રવાહી દૂધ, દહીં, ઘી, પનીર, મસાલા છાશ તથા ગોપાલ બ્રાન્ડમાં દૂધના અન્ય ઉત્પાદનો અને સ્વીટ્સનું વેચાણ કરવામાં આવે છે. સંઘ દ્વારા વેચાણમાં ઉતરોતર વધારો થાય તે માટે ઉત્પાદન શ્રેણીમાં વધારો કરવો, વિવિધ માધ્યમો દ્વારા પ્રોડક્ટોનો પ્રચાર-પ્રસાર કરવો તેમજ ગુણવત્તાયુક્ત અને વ્યાજબી ભાવે ઉત્પાદનોનું વેચાણ થાય તે માટેનાં નિર્ણયો લેવામાં આવે છે. સંઘે ગત વર્ષોમાં ગોપાલ બ્રાન્ડમાં ઘી, પેંડા, દહીં, છાશ, લસ્સી, મેંગો દહીં તેમજ અમૂલ બ્રાન્ડમાં દહીંની સાથો સાથ વાપરનાર ગ્રાહક વર્ગની જરૂરીયાત અને માંગને

ક્રમ	ગ્રામ્ય વિસ્તાર / તાલુકા	રિટિલર્સ અને વેંચાણ (દૂધ અને છાશ)			રિટિલર્સ વેંચાણ (ઘી)	
		અમૂલ દૂધ	ગોપાલ છાશ	રિટિલર્સ (વેચાણકર્તા)	ગોપાલ ઘી (૫૦૦)	રિટિલર્સ (વેચાણકર્તા)
		લીટર	લીટર	સંખ્યા	મેટ્રીક ટન	સંખ્યા
૧	રાજકોટ સીટી	૨૨૦૫૪૮	૪૭૬૬૭	૨૭૭૧	૭૪૪	૧૮૮૨
૨	મોરબી	૦	૦	૦	૧૫૪	૨૮૦
૩	જસદણ	૪૩૬૮	૧૧૮૫	૧૮૪	૩૦	૧૩૨
૪	વિર્ણીયા	૧૯૧૦	૬૩૮	૯૧	૩	૩૫
૫	ગોંડલ	૧૪૧૫૫	૨૨૩૧	૩૦૪	૧૧૮	૨૬૦
૬	જેતપુર	૧૧૯૨૫	૨૩૦૧	૩૨૨	૫૩	૧૨૧
૭	વાંકાનેર	૦	૦	૦	૭	૧૬૦
૮	ઉપલેટા	૩૭૭૩	૧૪૮૮	૧૭૦	૫	૯૦
૯	ધોરાજી	૪૩૩૫	૪૪૬	૮૨	૩૨	૮૧
૧૦	કોટડા સાંગાણી	૧૨૧૬૨	૧૨૧૧	૧૫૭	૪	૩૦
૧૧	ટંકારા	૪૧૬૫	૫૭૪	૪૨	૧૧	૪૫
૧૨	માળીયા	૦	૦	૦	૧	૨૯
૧૩	જામકંડોરણા	૧૬૨૫	૫૧૬	૫૬	૨૩	૩૧
૧૪	પડધરી	૬૦૬૮	૧૪૦૯	૧૧૪	૨૯	૮૧
૧૫	લોધીકા	૪૫૫૨	૮૧૨	૮૮	૩૮	૧૦૮
૧૬	અન્ય સંસ્થા/મંડળી	૭૯૧	૧૬૩	૫૪	૪૩૫	૨૨૮
૧૭	રાજકોટ તાલુકા	૧૪૭૬૯	૩૩૩૪	૪૧૩	૬૭	૨૦૨
	કુલ	૩૦૫૧૪૬	૬૩૯૭૫	૪૮૪૮	૧૭૫૬	૩૭૯૫

ધ્યાનમાં રાખીને અમુલ ગાય દૂધ, અમૂલ સ્ટીમ એન્ડ ટ્રીમ અને ગોપાલ ગાય ઘી તેમજ અડદીયા, થાબડી, કેસર પેંડા, મોહનથાળ જેવી સ્વીટ્સ પણ બજારમાં વેચાણ માટે મુકેલ અને ઉત્પાદન શ્રેણીમાં વધારો કરેલ હતો. સંઘે આ વર્ષે અમૂલ ભેંસ દૂધ બજારમાં વેચાણ માટે મુકેલ છે તેમજ ફેડરેશન મારફતે અન્ય દૂધ સંઘ ઉત્પાદિત પનીર, મસાલા છાશ, ઇકો બટર મિલ્ક નું વેચાણ ચાલુ કરેલ છે, જેનો ગ્રાહક વર્ગ તરફથી સારો પ્રતિસાદ મળેલ છે. સંઘનો ભવિષ્યમાં પણ દૂધ અને સ્વીટ્સ પ્રોડક્ટમાં વધારો કરવાનો અભિગમ રહેલો છે. સંઘે દૂધ અને દૂધની બનાવટોનાં વેચાણ માટે ૧૫૯ ડીસ્ટ્રીબ્યુટરો અને ૪૮૪૮ રીટેલરોની વ્યવસ્થા ઉભી કરી વેચાણમાં વધારો થાય તે માટે સતત પ્રયત્નશીલ છે.

રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા દિવસની ઉજવણી નિમીત્તે હેલ્થ એન્ડ સેફ્ટી અંગે માર્ગદર્શન આપતા ડાયરેક્ટોરેટ ઓફ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ હેલ્થ એન્ડ સેફ્ટી-વિભાગનાં સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છનાં જોઈન્ટ ડાયરેક્ટરશ્રી હિતેશ પટેલ.

આપાતકાલીન પરિસ્થિતિને પહોંચી વળવા માટે અને અકસ્માત સમયે સમયસર જરૂરી મદદ મળે તે માટે રાજકોટ ડેરી પરિસરમાં ચોજાયેલ મોકડીલ.

ISO અને હેલ્થ એન્ડ સેફ્ટી અંતર્ગત સંઘના કર્મચારીઓને હાઈજીન વિશે માહિતી આપતા દૂધ સંઘના સીની. મેનેજર.

રાજકોટ ડેરીનાં કર્મચારીઓને હેલ્થ એન્ડ સેફ્ટી સંબંધિત કાયદાઓની માહિતી આપતા મે. વૈભુ સેફ્ટી-વડોદરાનાં ડાયરેક્ટરશ્રી દિપક ચાંચડ.

વિશિષ્ટ કામગીરી બદલ દૂધ સંઘના કર્મચારીને KAIZEN થી સન્માનીત કરતા જન. મેનેજરશ્રી નરેન્દ્ર શર્મા.

રાજકોટ ડેરી ખાતે ૧૫ મી ઓગષ્ટની ઉજવણી સમયે ધ્વજવંદન કાર્યક્રમમાં રાષ્ટ્ર ધ્વજને સલામી આપતા સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા, એમ. ડી. શ્રી વિનોદ વ્યાસ તેમજ અધિકારીઓ.

સંઘે રાજકોટ શહેર ઉપરાંત ખાસ કરીને તાલુકા મથકો અને ગ્રામ્ય માર્કેટીંગ માટે પણ સઘન પ્રયત્નો શરૂ કર્યા છે. જેની વિગતો કોષ્ટકમાં દર્શાવેલ છે.

માર્કેટીંગ વિભાગની સવિષેશ કામગીરી

- (૧) રાજકોટ જીલ્લામાં ૩૦૦૦ કે તેથી વધુ વસ્તી ધરાવતા ગામો કવર કરી ત્યાં દૂધ/છાસ નો જથ્થો મળતો કર્યો.
- (૨) વર્ષ દરમિયાન કુલ ૨૫૭૦ સ્કુલ/કોલેજના વિદ્યાર્થીઓને ડેરી વિઝીટ કરાવી દૂધ અને દૂધની પ્રોડક્ટસથી માહિતગાર કર્યા
- (૩) વર્ષ દરમિયાન વધુને વધુ કેન્દ્રો તેમજ એજન્સી ચાલુ કરવાના પ્રયાસરૂપે વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માં ૯ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ તેમજ ૧૫૩ રિટેલર ચાલુ કર્યા.
- (૪) વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માં જાહેરાત માટે રિટેલર્સની દીવાલ તેમજ શટરમાં પેન્ટીંગની કામગીરી કરી તેમજ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સનાં વાહનોને પણ પેન્ટીંગ કરવામાં આવ્યું આ ઉપરાંત રિટેલર્સના કસ્ટમાઈઝ ફલેક્ષ બોર્ડ બનાવ્યા
- (૫) વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ દરમિયાન ૩,૦૫,૧૪૫ લીટર / પ્રતિદિવસ અમુલ દૂધનું વેચાણ કરવામાં આવેલ જે વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ ની સરખામણીમાં ૮.૯૭% નો વધારો થયેલ છે.
- (૬) વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ દરમિયાન રાજકોટ ડેરી દ્વારા ગોપાલ દહીંનું કુલ વેચાણ ૨૬,૮૨,૨૬૩ કિલો કરવામાં આવેલ જે વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ ની સરખામણીમાં ૩૯.૯૦% નો વધારો થયેલ છે.
- (૭) વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ દરમિયાન રાજકોટ ડેરી દ્વારા ગોપાલ પેંડાનું કુલ વેચાણ ૧૯૨૭૫ કિલો કરવામાં આવેલ જે વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ ની સરખામણીમાં ૧૧.૫૦% નો વધારો થયેલ છે.
- (૮) વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ દરમિયાન કુલ ૧૭૮૮૧ કેટ/ કાર્ટન ગોપાલ લસીનું વેચાણ કરવામાં આવેલ.
- (૯) બ્રાન્ડીંગ માટે દરેક ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ અને રિટેલર્સને ગોપાલ બ્રાંડની પોકેટ ડાયરી તેમજ બોલપેન આપવામાં આવેલ.
- (૧૦) રાજકોટ સંઘમાં અમુલ બફેલો દૂધનું ૫૦૦ મીલી તેમજ ૬ લીટર પેકસાઈઝમાં પેકિંગ શરૂ કર્યું.

ઈન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજી

સંઘે પ્રવર્તમાન ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ રોજીંટી કામગીરીમાં અપનાવીને ઘણા લાભો જોવા મળેલ છે. સંઘે CCTV કેમેરા નેટવર્ક, જીપીએસ સીસ્ટમ, એસએપી/ઈઆરપી, સ્કાડા બેઈઝડ પ્લાન્ટ વગેરેથી આપણી મોનીટરીંગ સીસ્ટમ ખુબ મજબુત બનેલ છે. ભવિષ્યમાં પણ સંઘે વધુમાં વધુ આધુનિક ટેકનોલોજી અપનાવવાનું અભિગમ છે.

પશુપાલન

પ્રતિ પશુ દીઠ દૂધ ઉત્પાદન વધારવા અને પ્રતિ લીટર દીઠ દૂધ ઉત્પાદન ખર્ચ ઘટાડવાના ઉદ્દેશથી સંઘ દ્વારા દૂધ ઉત્પાદકોના ઘર સુધી વિવિધ સેવાઓનો અમલ કરવામાં આવી રહ્યો છે. સંઘે ફર્ટિમ બીજદાન, પશુ સારવારમાં ફર્ટીલીટી ઈમ્પ્રુવમેન્ટ પ્રોગ્રામ અને જનરલ કેમ્પો કરીને બીમાર અને વંધ્ય પશુઓની સારવાર, પશુ ખોરાકમાં વિવિધ પ્રકારના અમુલ દાણ અને મીનરલ મીક્ષરનું વિતરણ તેમજ પશુ માવજતમાં બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ, મસ્ટાઈટીસ પ્રીવેન્સન પ્રોગ્રામ (MPP), રસીકરણ, ફૂમિનાશક ડોઝ દ્વારા ફૂમિ નિયંત્રણ વગેરેની સુદઢ કામગીરી કરવામાં આવે છે.

ફર્ટિમ બીજદાન

સારી ઓલાદનો વારસો ધરાવતા બચ્ચાઓ મારફત ભવિષ્યના પશુધનમાં દૂધ ઉત્પાદનમાં વધારો કરવા માટે ફર્ટિમ બીજદાન જ એક માત્ર વિકલ્પ છે. ફર્ટિમ બીજદાન યોજનાનાં અમલથી ઓછા ખર્ચે ઓલાદ સુધારણા, જાતીય ચેપી રોગોમાં નિયંત્રણ, દૂધ ઉત્પાદન વધારવા માટેની આ મહત્વની યોજનાને વ્યાપક બનાવવા સંઘ સતત પ્રયત્નશીલ છે.

વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ દરમિયાન ૧૪૧ ફર્ટિમ બીજદાન કેન્દ્રો મારફત ૫૦૧ કુલ ગામો/મંડળીઓને આવરી લઈને કુલ ૧,૧૪,૯૬૦ ફર્ટિમ બીજદાનના કેસ કરવામાં આવ્યા છે. જે દૂધ ઉત્પાદકોની આર્થિક સ્થિતિમાં સુધારો કરવા અને આવક બમણી કરવા માટે આ કાર્ય ચર્ચાઈ સાબિત થશે તેવી મને આશા છે.

માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ

આજનું માદા બચ્ચુ આવતી કાલની ભેંસ/ગાય છે. વૈજ્ઞાનિક ધોરણે માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમનો અમલ કરીને બચ્ચાનો મત્યુદર ઘટાડવા, ઓછી ઉંમરે પ્રથમ વિયાણ થાય તે માટે સંઘે માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમનો અમલ વર્ષ ૨૦૧૨-૧૩ શરૂ કરેલ છે. જેના ખૂબ સારા પરિણામો જોવા મળ્યા છે. માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ અંતર્ગત દૂધ મંડળીઓનાં પશુપાલકોને ગત વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માં રૂ. ૨,૭૦,૨૪,૬૬૪ બચ્ચા દાણમાં સહાય ચુકવેલ છે. આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત કુલ ૪૯૪૧ માદા બચ્ચાઓ નોંધાયેલ છે. જેમાં દેશી વાછરડીઓ ૧૫૪૨, સંકર વાછરડીઓ ૧૨૭૯ તેમજ પાડી ૨૧૨૦ નો સમાવેશ થાય છે.

ફર્ટિલીટી ઈમ્પ્રુવમેન્ટ પ્રોગ્રામ

આજે ૧૫ વર્ષ પછી આ કાર્યક્રમ ખુબ લોકપ્રિય બન્યો છે. વંધ્ય પશુઓ દૂધ ઉત્પાદકો માટે બોજારૂપ છે. આ બોજારૂપ પશુઓથી જ દૂધ ઉત્પાદકોને પુરતુ આર્થિક વળતર મળતું નથી. સંઘ આવા વંધ્ય પશુઓની પસંદગી કરી તેની નોંધણી કરી ટેર્ગીંગ કરવામાં આવે છે. આ વંધ્ય પશુઓને સઘન સારવાર તેમજ સમતોલ પશુઆહાર અને મીનરલ મીક્ષર આપી વંધ્ય પશુઓ ગરમીમાં આવી ગર્ભ ધારણ થાય અને સમયસર વિયાણ થાય ત્યાં સુધી સંઘનાં પશુ ચિકિત્સકો દ્વારા સતત તેનું મોનીટરીંગ કરવામાં આવે છે. સંઘ આવા વંધ્ય પશુઓ ઉત્પાદક બને તે માટે પ્રતિ પશુ દિઠ સરેરાશ રૂ. ૪૦૦૦ નો ખર્ચ કરે છે. વર્ષ દરમિયાન ૯૬ દૂધ મંડળીઓ મારફતે ૪૪૩૭ દુધાળા પશુઓને સારવાર આપેલ છે, જેમાંથી ૩૩૦૨ વંધ્ય પશુઓ ગાભણ થયેલ છે. આ કાર્યક્રમ મારફતે ૭૪ ટકાનું પરિણામ મળેલ છે. આ કાર્યક્રમમાં દૂધ સંઘ અને ફેડરેશન તરફથી રૂ. ૧,૦૧,૯૯,૦૧૮ ની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે.

કૃમિનાશક અને રસીકરણ

દૂધાળા પશુઓ તંદુરસ્ત રહે તે માટે આ મહત્વની યોજનાનો અમલ પણ સંઘ કરે છે. પશુ ચેપી રોગોનો ભોગ ન બને તે માટે સમયસર રસીકરણ અને પશુને આપેલ આહારનો સંપૂર્ણ ફાયદો પશુને મળે તે માટે પેટમાં રહેલા કૃમિનો નાશ કરવા માસ કૃમિ નિવારણ કાર્યક્રમથી ઘણા ફાયદા મળેલ છે. વર્ષ દરમિયાન ૧,૬૪,૦૬૦ દૂધાળા પશુઓને કૃમિ નિવારણના ડોઝ આપવામાં આવેલ છે. આ ડોઝમાં દૂધ સંઘ તરફથી ૭૦

ટકા સહાય આપતા રૂ. ૨૦,૫૭,૩૧૨ ની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે. લમ્પી વાયરસના જીવલેણ ચેપી રોગથી મહામુલ્ય પશુધનને બચાવવા સંઘ દ્વારા યુદ્ધના ધોરણે ગાય વર્ગનાં પશુઓને રસીકરણ માટે વેક્ષીનના ૧,૮૪,૮૮૦ ડોઝ વિના મુલ્યે આપવામાં આવેલ છે જેનો ખર્ચ રૂ. ૧૨,૧૫,૪૮૮ ચુકવવામાં આવેલ છે. આ સિવાય મસ્ટાઈટીસ પ્રીવેન્શન પ્રોગ્રામ (MPP) માં સહાય રૂ. ૩૩,૩૨,૬૯૩ અને સેક્સ સીમેન ડોઝમાં સહાય રૂ. ૬,૮૯,૦૦૦ ચુકવવામાં આવેલ છે. આમ, રાજકોટ દૂધ સંઘ અને ફેડરેશન તરફથી પશુપાલન સંબંધિત અલગ-અલગ યોજનાઓમાં ઉત્પાદકોને કુલ રૂ. ૪,૪૫,૧૮,૩૭૫ ની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે.

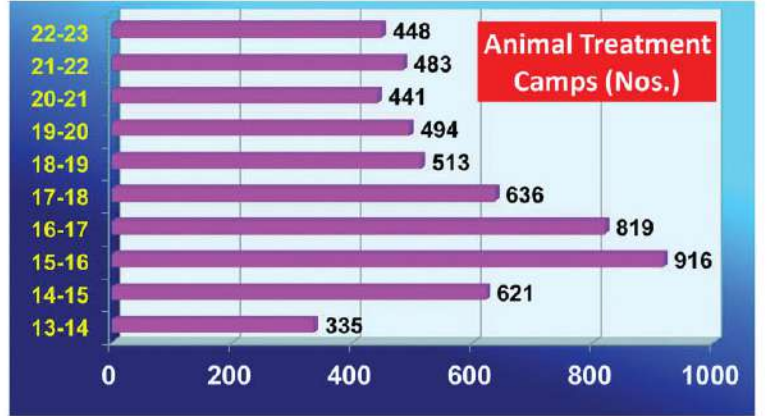
પશુઆહાર અને મીનરલ મીક્ષર

આપણા દૂધ સંઘ પાસે પોતાના માલિકીની દાણ ફેક્ટરી નથી. સંઘ દ્વારા ફેડરેશન સંલગ્ન કેટલફીડ ફેક્ટરીઓમાંથી અમૂલ દાણના વિવિધ ઉત્પાદનો અને

મીનરલ મીક્ષર અમૂલ બોવીપ્લસનું વિતરણ દૂધ ઉત્પાદકોને કરવામાં આવે છે. અમૂલ દાણના સારા પરિણામો પશુના દૂધ ઉત્પાદન અને તંદુરસ્તીનાં જોવા મળેલ છે. સંઘ સંયોજિત કુલ ૮૩૨ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓમાંથી અમૂલ દાણનું વેચાણ ૪૬૫ દૂધ મંડળીઓ કરે છે. જેમાંથી નિયમિત અમૂલ દાણ વેચાણ ફક્ત ૫૬% મંડળીઓ કરે છે. સંઘ સંયોજિત તમામ દૂધ મંડળીઓ અમૂલ દાણ અને મીનરલ મીક્ષરનું વેચાણ કરે તેવો મારો ખાસ આગ્રહ છે. સમતોલ પશુ આહારથી જ દૂધ ઉત્પાદનમાં વધારો, દૂધની ગુણવત્તામાં સુધારો, રોગ પ્રતિકારક શક્તિ અને પશુની તંદુરસ્તીમાં વધારો તેમજ નિયમિત વેતરચિક્ષક માટે ખુબ જરૂરી છે. જેનો એક માત્ર વિકલ્પ અમૂલ દાણ છે તેને અપનાવવા માટે આપ સૌને ખાસ અપીલ કરું છું.

મહિલા સશક્તિકરણ અને શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો

સંઘ સંયોજિત કુલ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓમાંથી ૫૫ ટકા મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ છે. સંઘે મહિલાઓને પ્રોત્સાહિત કરી તેનામાં રહેલી નેતૃત્વશક્તિને વિકસાવવા માટે આપણે નવી દૂધ મંડળીઓ મહિલા સંચાલીત જ શરૂ કરવાનો અભિગમ અપનાવેલ છે. આજની વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં મહિલાઓની સક્રિય ભાગીદારીને કારણે આપણે સફળતાના શીખરો સર કરી શક્યા છે. આ માટે હું તમામ મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓના પ્રમુખશ્રીઓ, કર્મચારીઓ, કમિટીના સભ્યો, સભાસદોને ખાસ અભિનંદન પાઠવું છું. પશુપાલનની ૮૦ થી ૯૦ ટકા કામગીરી મહિલાઓ હસ્તક છે. ત્યારે તેમના વ્યવસાયમાં વૈજ્ઞાનિક અભિગમ અપનાવતા ધાય તે માટે સંઘે જુદા જુદા શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો શરૂ કરેલ છે. મહિલાઓ કોઈપણ જાતના સંકોચ વગર મુક્ત મને તેમના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરી શકે તે માટે સંઘે મહિલા ઈન્સ્ટ્રક્ટરોની નિમણૂક કરેલ છે. આ મહિલા ઈન્સ્ટ્રક્ટરોના માધ્યમથી મહિલા શિક્ષણ કાર્યક્રમ, વીએમએસ કાર્યક્રમ, દિવા કાર્યક્રમ, પીએમપી વીએમએસ કાર્યક્રમ, સ્વરણ દૂધ ઉત્પાદન કાર્યક્રમ વગેરેમાં ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લઈ રોજીંદા પશુપાલનનાં પ્રશ્નોનું નિરાકરણ કરી અને વૈજ્ઞાનિક ઢબે પશુપાલન અપનાવી રહ્યા છે.

ક્રમ	દાણ નું નામ	૨૦૨૧-૨૨ વેચાણ (ટનમાં)	૨૦૨૨-૨૩ વેચાણ (ટનમાં)
૧	અમૂલ પાવર દાણ	13752	10134
૨	અમૂલ સુપર પાવર	6	10
૩	અમૂલ બફેલો ફીડ	9	11
૪	અમૂલ વરદાન	275	305
૫	અમૂલ મકાઈ ભરકો	448	272
	કુલ	14490	10732
૧	બોવી પ્લસ મીનરલ મીક્ષર	9	11
	કુલ	9	11

આજ રીતે યુવાનો વ્યવસાયિક પશુપાલન અપનાવે તે માટે ૧૦ દિવસનો ઈડીપી (એન્ટરપ્રિન્યોરશીપ ડેરી ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ) (વ્યવસાયિક પશુપાલન તાલીમ કાર્યક્રમ) ડેરીનાં પશુ ચિકિત્સકો મારફત આ સઘન તાલીમ કાર્યક્રમ શરૂ કરેલ છે. જેના કારણે યુવાનો વ્યવસાયિક પશુપાલન કરી ગ્રામ્યકક્ષાએ રોજગારી મેળવી આર્થિક રીતે સ્વાવલંબી બને છે.

ગુજરાત સરકારની ડેરી વિકાસ યોજનાનું અમલીકરણ

સંઘે ગુજરાત સરકારની વિવિધ ડેરી વિકાસની યોજનાનું અમલીકરણ કરી તેનો ફાયદો દૂધ ઉત્પાદકો/દૂધ મંડળીઓને મળે તે માટે મધ્યસ્થ કામગીરી કરી છે.

૧. સ્વરોજગારીનાં હેતુસર ૧૨ દૂધાળા પશુઓનાં ડેરી ફાર્મની યોજના

આ મહત્વકાંક્ષી યોજનાનો અમલ કરી દૂધ ઉત્પાદકો સ્વરોજગારી મેળવતા થાય તે માટે રાજકોટ દૂધ સંઘે રાજકોટ જીલ્લો, મોરબી જીલ્લામાં વાંકાનેર તાલુકો, જામનગર જીલ્લામાં કાલાવડ તાલુકામાં અમલીકરણ એજન્સી તરીકેની કામગીરી કરી રહ્યું છે. આ યોજના અન્વયે દૂધ ઉત્પાદકોને માર્ગદર્શન આપી તેનો અમલીકરણ કરાવી મહત્તમ લાભ અપાવેલ છે. આ યોજના સને ૨૦૧૮-૧૯ ના વર્ષથી ગુજરાત સરકારશ્રી દ્વારા અમલી બનાવવામાં આવેલ છે. સને ૨૦૨૨-૨૩ માં અંદાજીત ૧૧ ડેરી ફાર્મ થઈને અંદાજીત રૂ. ૧૯ લાખની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે.

૨. ડેરી વિકાસની અન્ય યોજના

ગુજરાત સરકારે દૂધ મંડળીઓના આંતરમાળખાકીય સુવિધાને સુદઢ બનાવવા માટે દૂધ ઘર, બીએમસી, એએમસીએસ, ગોડાઉન યોજનામાં સહાય તેમજ વ્યક્તિગત દૂધ ઉત્પાદકો માટે ઈલેક્ટ્રીક ચાફ કટર, મીલ્કીંગ મશીનમાં સહાયનો મહત્તમ લાભ લેવા માટે સંઘે કામગીરી કરેલ છે. આ વર્ષે રાજ્ય સરકારશ્રી દ્વારા દૂધ ઘર/ ગોડાઉન બાંધકામ અને ઈલેક્ટ્રીક ચાફ કટર માટેની યોજના જ અમલમાં મુકેલ છે.

કેન્દ્ર સરકાર / ગુજરાત સરકારશ્રીની ડેરી વિકાસ યોજના અંતર્ગત

રાજકોટ / મોરબી / જામનગર / અમરેલી / ગીર સોમનાથ જીલ્લામાં ચુકવાયેલ સહાયની માહિતી

ક્રમ	ઘટકનું નામ	2018-19		2019-20		2020-21		2021-22		2022-23	
		સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં
૧.	એ.એમ.સી.એસ.	26	20.80	56	44.80	0	0.00	0	0.00	25	17.96
૨.	બી.એમ.સી.	1	8.67	12	59.67	0	0.00	0	0.00	5	27.00
૩	દૂધ ઘર બાંધકામ	1	5.00	3	15.00	3	15.00	0	0.00	0	0.00
૪.	ગોડાઉન બાંધકામ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
૫	ઈલેક્ટ્રીક ચાફકટર	81	12.15	112	16.80	144	20.52	103	18.54	103	18.54
૬.	મિલ્કીંગ મશીન	72	23.18	67	21.42	0	0.00	0	0.00	0	0.00

અમૂલ ઓટોમિલ્ક કલેક્શન સીસ્ટમ

ગુજરાતના તમામ દૂધ સંઘોમાં ફેડરેશન મારફત અમૂલ ઓટોમિલ્ક કલેક્શન સીસ્ટમનું અમલીકરણ છેલ્લા ૮ વર્ષથી શરૂ કરેલ છે. આજના ટેકનોલોજી યુગમાં ગાયથી ગ્રાહક (કાઉ ટુ કન્ઝ્યુમર્સ) સુધી કોમ્પ્યુટર અને ઈનફોર્મેશન ટેકનોલોજીનાં માધ્યમથી આપણા બીઝનેસમાં પારદર્શકતા અને વિશ્વાસનીયતા ઉભી થાય છે. આ ઉપરાંત માહિતીના આધારે આપણા ભવિષ્યના વિકાસના આયોજનમાં જરૂરી આંકડાકીય માહિતી મદદરૂપ બને છે. અમૂલ એએમસીએસ સફળ પ્રોગ્રામ છે. ચાલુ વર્ષના અંતે ૭૪૬ દૂધ મંડળીઓમાં આ પ્રોગ્રામ કાર્યરત થઈ ગયેલ છે. આગામી વર્ષમાં ૧૦૦% દૂધ મંડળીઓમાં આ પ્રોગ્રામ અમલ થાય તે માટેનો અમારો લક્ષ્યાંક છે. તેમાં તમામ દૂધ મંડળીઓ સાથે સહકાર આપે તેવી અપીલ છે.

દૂધ ઉત્પાદકો માટે વિમા યોજના

સંઘ દ્વારા સામાજિક સુરક્ષાના ભાગરૂપે સંઘ સંયોજીત દૂધ મંડળીના દૂધ ઉત્પાદકોને અકસ્માત વિમાથી રક્ષિત કરવામાં આવે છે. વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માં કુલ ૬૫૮ દૂધ મંડળીઓનાં ૪૦૦૮૩ દૂધ ઉત્પાદકોને ૧૦ લાખનું અકસ્માત વિમા કવચ આપવામાં આવેલ છે. જેનું કુલ પ્રિમિયમ રૂ. ૮૧.૫૮ લાખ દૂધ સંઘે ભરેલ છે. વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માં ૫ દૂધ ઉત્પાદકોનું અકસ્માતથી અવસાન થયેલ છે. જે આપણા માટે દુઃખદ બાબત છે. સંઘે આ યોજના અન્વયે તેમના વારસદારને રૂ. ૫૦ લાખના કલેઈમ વિમા કંપની પાસેથી મંજૂર કરાવી આપેલ છે. આ ઉપરાંત સંઘ દ્વારા દૂધ ઉત્પાદકોને કુદરતી મૃત્યુ પ્રસંગે રૂ. ૧ લાખનું વિમા કવચ મળી રહે તે માટે એલઆઈસી ગ્રૂપ વિમા યોજના અમલી છે. આ યોજનામાં ૧૯૨ દૂધ મંડળીઓના ૧૬૨૮૬ દૂધ ઉત્પાદકો જોડાયેલા છે. આ યોજનાનું વિમા પ્રિમિયમ દૂધ સંઘ, દૂધ મંડળી અને દૂધ ઉત્પાદકો સંયુક્ત રીતે ભોગવેલ છે. સને ૨૦૨૨-૨૩નાં વર્ષમાં કુલ ૪૦ વિમા કલેઈમ મંજૂર થયેલ છે અને રૂ. ૩૬.૪૭ લાખનું વિમા વળતર ઉત્પાદકોના વારસદારને મળેલ છે. આ બંને વિમા યોજનાઓ ઉત્પાદકોના હિતમાં હોય જેથી તમામ મંડળીઓને આ યોજનામાં જોડાવવા માટે અપીલ કરૂ છું.

શ્રી નગરપીપળીયા દૂધ મંડળીના દૂધ ઉત્પાદક શ્રી તુલસીભાઈ ભીખાભાઈ મારવીયાએ વાહન અકસ્માતમાં પોતાની એક આંખ કાયમી માટે ગુમાવેલ છે. રાજકોટ દૂધ સંઘની ગ્રૂપ પર્સનલ અકસ્માત વિમા યોજનામાં કાયમી અપંગતાના કિસ્સામાં રૂ. ૫ લાખનો વિમા કલેઈમ મંજૂર કરાવીને ચૂકવી આપેલ છે. દૂધ સંઘના અકસ્માત કલેઈમના કિસ્સામાં કાયમી અપંગતાનો સૌપ્રથમ કલેઈમ મંજૂર કરાવેલ છે.

માનવ સંસાધન વિકાસ

દૂધ સંઘ તેના વિકાસની સાથો સાથ અદ્યતન ટેકનોલોજીના ઉપયોગમાં ભાર મુકેલ છે. જેના કારણે દૂધ સંઘના અધિકારીઓ/કર્મચારીઓ માટે આધુનિક ટેકનોલોજીની જાણકારી અત્યંત જરૂરી બની ગયેલ છે. ISO, FOOD SAFETY તેમજ Occupational Health And Safety અંગે ઈનહાઉસ ટ્રેનીંગનું આયોજન કરેલ છે. તેમજ સંઘ દ્વારા બહારની જુદીજુદી નામાંકીત સંસ્થાઓમાં કર્મચારીઓને તાલીમ માટે મોકલી તેમની કાર્યદક્ષતામાં વધારો કરવામાં આવેલ છે. સંઘ દ્વારા જુદીજુદી તાલીમ, વર્ષ દરમિયાન સેફ્ટી ટ્રેનીંગ, મોકડ્રીલ, ઔદ્યોગિક સલામતી સપ્તાહ વિગેરે ઉપરાંત કર્મચારીઓની શારીરિક તપાસ માટે મેડિકલ કેમ્પનું અને વાયરસના ટેસ્ટીંગ કેમ્પનું આયોજન કરેલ છે.

આભાર દર્શન

આપણા સંઘની વર્ષ દરમિયાનની કામગીરીને સફળ બનાવવા માટે મારા ઉદબોધનનું સમાપન કરતા પહેલા હું તમામનો આભાર માનું છું.

રાજકોટ દૂધ સંઘના વિકાસમાં અવિરત સહયોગ આપવા બદલ હું ગુજરાતના માનનીય મુખ્યમંત્રી **શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ**નો આભાર માનું છું.

આપણા સર્વેના સ્વપ્નદ્રષ્ટા સહકારી આગેવાન અને ખેડુત નેતા **સ્વ. શ્રી વિહલભાઈ રાદડીયા**, પૂર્વ મુખ્યમંત્રી **શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી**, જેતપુર - જામકંડોરણા વિસ્તારના ધારાસભ્ય અને રાજકોટ ડિસ્ટ્રીક્ટ કો. ઓપ. બેંક લી. ના ચેરમેન **શ્રી જયેશભાઈ રાદડીયા**, કૃષિ, પશુપાલન અને ગૌ સંવર્ધન ખાતાના કેબીનેટ મંત્રી **શ્રી રાઘવજીભાઈ પટેલ**, કેબીનેટ મંત્રી **શ્રી કુંવરજીભાઈ બાવળીયા**, સહકાર ખાતાના માન. મંત્રી **શ્રી જગદીશભાઈ વિશ્વકર્મા** તેમજ ગુજરાતના સમગ્ર મંત્રી મંડળનો આભાર માનું છું.

રાજકોટ મત વિસ્તારના માન. સંસદ સભ્ય **શ્રી મોહનભાઈ કુંડારીયા**, પોરબંદર મત વિસ્તારના માન. સંસદ સભ્ય **શ્રી રમેશભાઈ ઘડુક**, રાજ્ય સભાના સંસદ સભ્ય **શ્રી રામભાઈ મોકરીયા**નો હું આભાર માનું છું. કેબીનેટ મંત્રી **શ્રી ભાનુબેન બાબરીયા**, માન. ધારાસભ્યશ્રીઓ **શ્રીમતિ ગીતાબા જયરાજસિંહ જાડેજા**, **શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પાડલિયા**, **શ્રી રમેશભાઈ ટીલાળા**, **શ્રી ઉદયભાઈ કાનગડ** અને **ડો. દર્શિતાબેન શાહ** નો પણ હું આભાર માનું છું.

રાજકોટ ડિસ્ટ્રીક્ટ કો. ઓપ. બેંકના ઉપપ્રમુખ **શ્રી મગનભાઈ વડાવિયા**, રાજકોટ ડિસ્ટ્રીક્ટ કો. ઓપ. બેંક લી. ના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર **શ્રી ઘનશ્યામભાઈ ખાટરીયા**, રાજકોટ જિલ્લા ખરીદ વેંચાણ સંઘના પ્રમુખ **શ્રી મગનભાઈ ઘોણીયા**, રાજકોટ જિલ્લા સહકારી સંઘના પ્રમુખ **શ્રી પ્રવિણભાઈ રૈયાણી**, રાજકોટ જિલ્લા સહકારી પ્રકાશન અને મુદ્રણાલય લી. ના પ્રમુખ **શ્રી રવજીભાઈ હીરપરા**, રાજકોટ જિલ્લા પંચાયતના પ્રમુખ **શ્રી ભુપતભાઈ બોદર**, રાજકોટ મહાનગરપાલિકાના મેયરશ્રી **પ્રદિપભાઈ ડવ** તેમજ તાલુકા પંચાયતના હોદ્દાઓ અને રાજકોટ શહેરના કોર્પોરેટરોનો હું આભાર માનું છું.

ગુજરાત સરકારશ્રીના પશુપાલન, ગૌ સંવર્ધન, મત્સ્યધોગ વિભાગના સચિવ **શ્રી એ. કે. રાકેશ** અને સહકારી મંડળીઓના રજિસ્ટ્રાર **શ્રી કે. એન. શાહ** નો હું આભાર માનું છું.

ગુજરાત કો. ઓપ. મીલક માર્કેટિંગ ફેડરેશન લી. આણંદના ચેરમેન **શ્રી શામળભાઈ પટેલ**નો તથા ગુજરાતના તમામ દૂધ સંઘોના ચેરમેનશ્રીઓનો પણ આભાર માનું છું. રાજકોટ ડેરીને આર્થિક અને વહીવટી બાબતમાં સહયોગ આપવા બદલ ફેડરેશનના ઈ. મેનેજિંગ ડિરેક્ટર **શ્રી જયેન મહેતા**, ચીફ જનરલ મેનેજર **શ્રી મનોરંજન પાની**, સીની. જનરલ મેનેજર (ફાઇનાન્સ) **શ્રી અતુલ અગ્રવાલ**, ગાંધીનગર અમૂલ ફેડ ડેરીના જનરલ મેનેજર **શ્રી અનીલ બચાવી**નો તેમજ સંઘના નિયામક મંડળમાં ફેડરેશનના પ્રતિનિધી જનરલ મેનેજર (સેલ્સ અને માર્કેટિંગ) **શ્રી હેમંત ગૌની**, જનરલ મેનેજર (એડમીન અને સી.એસ.) **શ્રી હિમાંશુ રાહોડ**, આસી.જનરલ મેનેજર (ડ્યુએ અને એનપીડી) **શ્રી સમીર સક્સેના** અને આસી. જનરલ મેનેજર (ટેકનીકલ અને પ્રોજેક્ટ) **શ્રી ધીરજ ચૌધરી**નો આભાર માનું છું.

રાષ્ટ્રીય ડેરી વિકાસ બોર્ડ દ્વારા પ્રોસ્પેક્ટીવ પ્લાન હેઠળ આપણા સંઘની આંતર માળખાકીય સુવિધા ઉભી કરવા માટે નાણાકીય સહયોગ અને ટેકનીકલ માર્ગદર્શન આપવા માટે રાષ્ટ્રીય ડેરી વિકાસ બોર્ડના ચેરમેન અને મેનેજિંગ ડાયરેક્ટર **શ્રી મીનેશ શાહ** નો આ તકે આભાર માનું છું. સંઘના નિયામક મંડળમાં એન.ડી.ડી.બી. ના પ્રતિનિધી સીની. મેનેજરશ્રી (સી.એસ.) **શ્રી ઘનરાજ સહાની** અને સીની. મેનેજર (સી.એસ.) **શ્રી ઋષીકેશકુમાર**નો આભાર માનું છું.

રાજકોટ સંઘની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ માટે જેમનો અમને સતત સહકાર મળતો રહેલ છે તે માટે રાજકોટના કલેક્ટરશ્રી, રાજકોટ મ્યુનિસિપલ કમિશનરશ્રી, રાજકોટ શહેર પોલીસ કમિશનરશ્રી, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લા રજીસ્ટ્રાર (સહકારી મંડળીઓ), પશુપાલન ખાતાના વિવિધ અધિકારીઓ, જંગલ ખાતાના અધિકારીઓ, આરોગ્ય ખાતાના અધિકારીઓ, વગેરે તમામ અધિકારીઓનો હું આભાર માનું છું. પ્રાથમિક દૂધ મંડળીઓ તથા દૂધ સંઘનું સતત અને સમવાયી ધોરણે ઓડીટ હાથ ધરવા બદલ મુખ્ય કાર્યપાલક અધિકારી (નિરીક્ષણ અને અવેષણ સમિતિ), સ્પેશ્યલ ઓડીટર (મીલક) રાજકોટ, સ્ટેચ્યુટરી ઓડીટર **એન. એસ. એ. બી. એન્ડ એસોસીએટ્સ-અમદાવાદ**, ઈન્ટરનલ ઓડીટર **હની એચ. સયદ** તેમજ તેમનાં કર્મચારીઓના સહકાર બદલ આભાર માનું છું.

સંઘની પ્રગતિ માટે હરહંમેશ માર્ગદર્શક તેમજ ખંતપૂર્વક કાર્યરત આપણા નિયામક મંડળના સભ્યશ્રીઓની અતૂટ ભાવના અને સેવાની નોંધ લઉં છું. તેમજ સંઘના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર **શ્રી વિનોદ વ્યાસ**, જનરલ મેનેજર **શ્રી નરેન્દ્ર શર્મા**નો તેમજ અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સંઘ પ્રત્યેની વફાદારી પૂર્વકની કામગીરી અને મદદ માટે અભિનંદન પાઠવું છું. સંઘના ઉત્થાન માટેની પ્રવૃત્તિઓની જ્યોત સતત ચાલુ રાખી સંઘ વધુ સક્ષમ બને તે માટે સૌને સાથ સહકાર આપવા અપીલ કરું છું.

સંઘના કામકાજમાં નિયામક મંડળને મદદરૂપ થવા તેમજ સંઘના વિકાસ તેમજ ઉત્કર્ષમાં બહુલક્ષી અમૂલ્ય જ્ઞાનો આપનાર સૌ સભ્ય મંડળીઓ, દૂધ આપતી બિનસભ્ય મંડળીઓ, તેનાં સૌ ઉત્પાદકો, તેના પ્રમુખશ્રીઓ, મંત્રીશ્રીઓ, મંડળીના પદાધિકારીઓ, સંઘ સાથે સંકળાયેલા દૂધ અને દૂધની બનાવટોના સુપર ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ, વિતરકો, એજન્ટો, ટ્રાન્સપોર્ટરો અને દૂધ વાપરનાર ગ્રાહકો, અન્ય સંસ્થાઓના કર્મચારીઓ તથા સંઘના તમામ સર્વિસ પ્રોવાઈડરોનો આભાર માનું છું.

આભાર સહ...

નિયામક મંડળના આદેશથી,

ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા

અધ્યક્ષ

હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે રાજકોટ દૂધ સંઘ દ્વારા નિર્ધારિત કરેલ

ભાવિ આયોજન

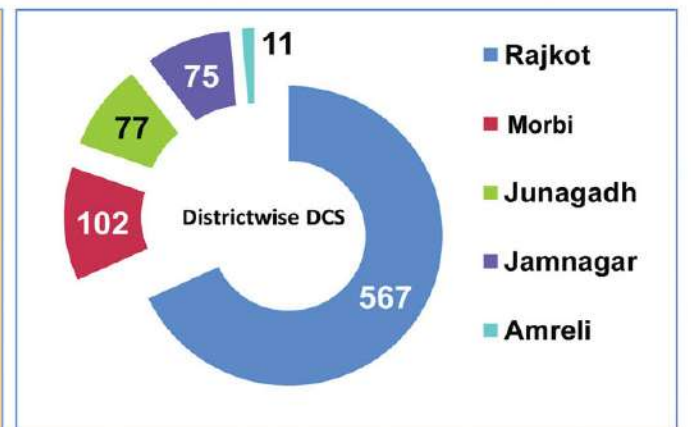
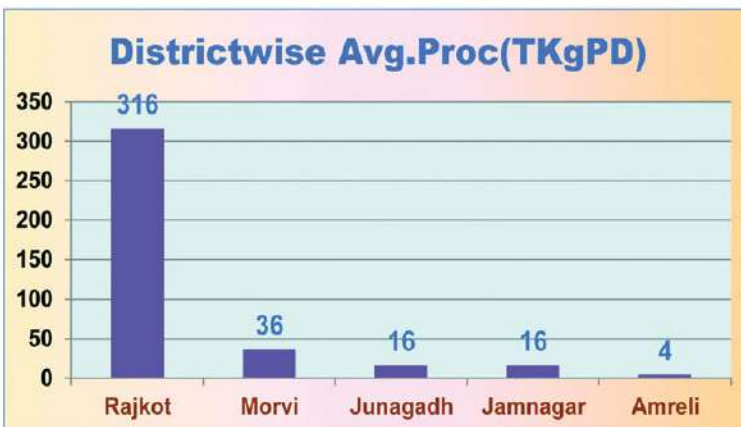
૧. હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ ની સાપેક્ષમાં આગામી હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માં દૂધના સંપાદનમાં ૧૧% વધારો કરવાનો લક્ષ્યાંક છે. ગત વર્ષે દૂધ સંપાદન સરેરાશ ૩૮૮૧૪૭ કિલો પ્રતિ દિવસ હતું. જેમાં ૧૧% નો વધારો કરી દૂધનું સંપાદન સરેરાશ ૪૩૦૮૪૩ કિલો પ્રતિ દિવસ કરવાનો લક્ષ્યાંક નક્કી કરેલ છે. જે લક્ષ્યાંકને સિદ્ધ કરવા માટે રાજકોટ દૂધ સંઘ દ્વારા રાજકોટ જિલ્લાના જે ગામોમાં દૂધ મંડળીઓ નથી ત્યાં દૂધ મંડળીઓની સ્થાપના કરીને, મંડળીઓ ઉપર બી.એમ્.સી. યુનિટ મૂકીને, આઈ.સી.ડી. વિભાગ દ્વારા ચલાવવામાં આવતા જુદા જુદા કાર્યક્રમ અને સેમીનાર દ્વારા પશુપાલકોને વૈજ્ઞાનિક ઢબે પશુપાલન માટે તાલીમ આપી પશુઓની દૂધ ઉત્પાદકતા વધારવાની પ્રવૃત્તિઓ પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરીને તથા દૂધાળા પશુઓની ખરીદી માટે લોન આપતી બેંકો સાથે જોડાણ કરીને દૂધાળા પશુઓની સંખ્યા વધારવા વગેરે જેવા યોગ્ય પગલાઓ લેવામાં આવશે.
૨. ગુજરાત રાજ્ય સરકારશ્રીની સહાયની મદદથી ૨ ટન પ્રતિ દિવસ ઉત્પાદન ક્ષમતાનો પનીર પ્લાન્ટ પ્રસ્થાપિત કરવાનું ભાવિ આયોજન છે. આ સહાયની મદદથી દહીં ઉત્પાદન કેપેસિટી ૩૦ ટન પ્રતિ દિવસ તથા ઘી ઉત્પાદન કેપેસિટી ૧૪ ટન પ્રતિ દિવસ કરવાનું ભાવિ આયોજન છે. આ માટે પ્રોજેક્ટ રીપોર્ટ તૈયાર કરી રાજ્ય સરકારશ્રીના પશુપાલન ખાતામાં મંજૂરી અર્થે મુકેલ છે.
૩. ગુજરાત સરકારશ્રીની રાજ્ય પુસ્કૃત યોજના ૨૦૨૧-૨૨ ની ૮૦ ટકા મુજબ મંજૂર થયેલ રૂ. ૧૩.૭૫ કરોડ ગ્રાન્ટની મદદથી નીચે મુજબની કામગીરી સમયસર પૂર્ણ કરવાનું ભાવિ આયોજન છે.
  - સંઘના વિહીંચા ચિલીંગ સેન્ટરના વિસ્તૃતીકરણ/નવિનીકરણ.
  - માનવીય ભુલથી થતા નુકશાનને દૂર કરવા માટે ન્યુ એલ.એમ.પી. થી એચ.એમ.એસ.ટી. સુધીનું સંપૂર્ણ ઓટોમેશન.
૪. સરપ્લસ દૂધના ફેટના સરળ સંચાલન કરવા માટે વધુ એક કન્ટીન્યુઅસ બટર મેકિંગ મશીનની ખરીદી કરવાનું આયોજન.
૫. ઈ.ટી.પી. માંથી ઉત્પન્ન થતા ગેસનો પેંડાના ઉત્પાદન માટે વપરાશ કરવાનું આયોજન છે. જેના લીધે પેંડાના ઉત્પાદનમાં વપરાશ થતા ડિઝલની બચત શક્ય બનશે.
૬. રાજકોટ જિલ્લાના ૩૦૦૦ કે તેથી વધુ વસ્તી ધરાવતા તમામ ગામોમાં અમૂલ/ગોપાલ બ્રાંડનું દૂધ તથા દૂધની બનાવટો ગ્રાહકો માટે ઉપલબ્ધ કરાવવાનું આયોજન.
૭. જિલ્લા ભરમાં દૂધ અને દૂધની બનાવટોના વેચાણ વધારવા માટે રીટેલ આઉટલેટ અને ડીસ્ટ્રીબ્યુટરની સંખ્યામાં વધારો કરવાનું લક્ષ્યાંક છે. માર્ચ ૨૦૨૩ માં રાજકોટ દૂધ સંઘના કુલ ૪૮૪૮ રીટેલર્સ હતા. જેમાં હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન રાજકોટ જિલ્લા તથા શહેરમાં વિકસીત થતા વિસ્તારોમાં ૧૫૬ નવા રીટેલર્સ નો વધારો કરવાનું આયોજન છે. તથા પાઉચ મીલ્કના વેચાણમાં ગત વર્ષની તુલનાએ ૧૦% વધારો કરવાનો લક્ષ્યાંક છે.
૮. કુડ સેફ્ટી તથા સલામતી માટે કર્મચારીઓ સક્ષમ બને તે માટે વધુમાં વધુ તાલીમ આપવાનો લક્ષ્યાંક છે.
૯. રાજકોટ દૂધ સંઘના કાર્યવિસ્તારમાં ડેરી અને પશુપાલન ક્ષેત્ર માટે સરકારશ્રી દ્વારા ચલાવવામાં આવતી વિવિધ યોજનાઓની અમલવારી કરવાનું આયોજન.
૧૦. રાજકોટ દૂધ સંઘના પશુપાલન વિભાગ દ્વારા પશુ વંધ્યત્વ નિવારણ કાર્યક્રમ (FIP) ૯૬ દૂધ મંડળીઓમાં, PEP કાર્યક્રમ ૨૦૦ દૂધ મંડળીઓમાં, ૨૦૦ દૂધ મંડળીઓમાં માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ, ૧૩૦ દૂધ મંડળીઓમાં MPP કાર્યક્રમ, કુલ ૧૪૦ કૃત્રિમ બિજદાન કેન્દ્રો માટેનું આયોજન.
૧૧. ICD કાર્યક્રમ અંતર્ગત મંડળી કક્ષાએ ૨૯ VMS કાર્યક્રમ, ૮ દિવા પ્રોગ્રામ, ૮૦ મહિલા શિક્ષણ કાર્યક્રમ, ૮ PMP-VMS કાર્યક્રમ કરવાનું આયોજન.
૧૨. સામુહિક વૃક્ષારોપણ કાર્યક્રમ અંતર્ગત રાજકોટ દૂધ સંઘ દ્વારા વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન ૧૨૦ ગામડાઓમાં ૬૦,૦૦૦ વૃક્ષો વાવી અને ઉછેરવાનો લક્ષ્યાંક છે.

વિનોદ વ્યાસ
મેનેજિંગ ડિરેક્ટર

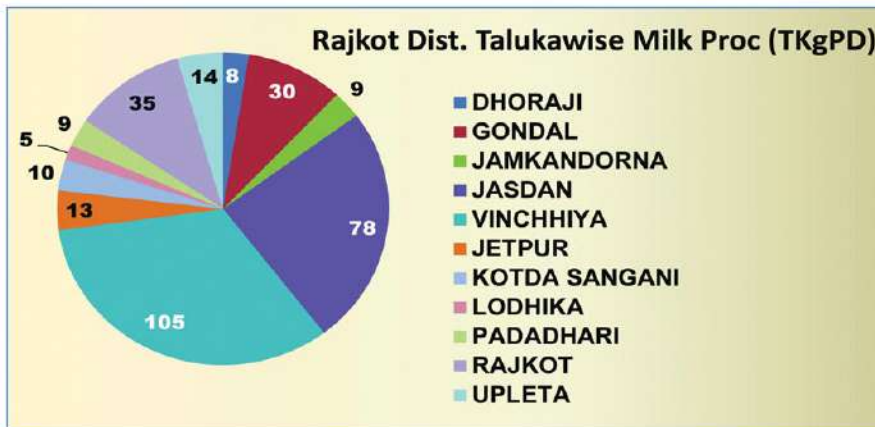
તાલુકા પ્રમાણે મંડળીઓની સવિસ્તૃત

	જિલ્લાનું નામ તાલુકાનું નામ	રેવેન્યુ ગામોની સંખ્યા	કાર્યરત દૂધ મંડળીઓના ગામોની સંખ્યા	મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ	જનરલ દૂધ મંડળીઓ	કુલ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓ	રજીસ્ટર્ડ દૂધ મંડળીઓ	સુચિત દૂધ મંડળીઓ	મહિલા સભાસદોની સંખ્યા	પુરુષ સભાસદોની સંખ્યા	કુલ સભાસદો	કુલ દૂધ સંપાદન (કીલોમાં)	ઓ.બી.સી. સભાસદો
1	ધોરાજી	30	21	21	5	26	24	2	1259	568	1827	3095953	336
2	ગોંડલ	79	48	30	29	59	50	9	2439	4730	7169	10952166	1234
3	જામકંડોરણા	50	27	13	18	31	26	5	1051	2307	3358	3141573	181
4	જસદણ	59	56	49	46	95	69	26	2986	3727	6713	28562624	3427
5	જેતપુર	48	37	26	15	41	29	12	1707	2312	4019	4685726	686
6	કોટડા સાંગાણી	42	29	17	15	32	22	10	959	1631	2590	3755175	772
7	લોધીકા	37	17	5	12	17	17	0	340	1295	1635	1965320	157
8	પડધરી	60	30	24	7	31	24	7	1635	933	2568	3101362	202
9	રાજકોટ	96	74	47	30	77	66	11	2953	2661	5614	12696871	2635
10	ઉપલેટા	51	25	27	7	34	20	14	1706	485	2191	5190067	928
11	વિંછીયા	46	46	58	66	124	89	35	3139	3586	6725	38368088	6354
	રાજકોટ જિલ્લાનું કુલ	598	410	317	250	567	436	131	20174	24235	44409	115514925	16912
1	મોરબી	0	0	3	0	3	2	1	156	0	156	236340	154
2	ટંકારા	0	0	2	1	3	2	1	110	138	248	231166	26
3	વાકાનેર	102	81	47	49	96	61	35	3199	5630	8829	12665570	2420
	મોરબી જિલ્લાનું કુલ	102	81	52	50	102	65	37	3465	5768	9233	13133076	2600
1	જામનગર જિલ્લો	0	0	37	38	75	43	32	2088	2297	4385	5824784	442
2	જુનાગઢ જિલ્લો	0	0	43	34	77	39	38	2600	3532	6132	5929432	2653
3	અમરેલી જિલ્લો	0	0	5	6	11	5	6	484	855	1339	1271347	169
	અન્ય જિલ્લાનું કુલ	0	0	85	78	163	87	76	5172	6684	11856	13025563	3264
	કુલ	700	491	454	378	832	588	244	28811	36687	65498	141673564	22776

આંકડાકીય માહિતી વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩

એસ.સી./ એસ.ટી.	દૂધ ભરતા સભાસદો	દૂધ ભરતા બિન સભાસદો	વ્ય. કમીટીમાં મહિલાઓની સંખ્યા	દૈનિક સરેરાશ મુજબ દૂધ એકત્રિકરણ (કિલોમાં)	દૂધ મંડળી દીઠ એકત્રિકરણ (કિલોમાં)	દૈનિક સરેરાશ મુજબ દૂધ એકત્રિકરણની ચુકવેલ રકમ (રૂ.માં)	મંડળીના માલીકીના દૂધ ઘરની સંખ્યા	મિલ્કો ટેસ્ટર મશીનની સંખ્યા	કોમ્પ્યુટર ધરાવતી મંડળીઓની સંખ્યા	ઇલે. વજન કાંટો ધરાવતી મંડળીઓની સંખ્યા	બી.એમ્સી ધરાવતી મંડળીઓની સંખ્યા	દાણાનું વેચાણ (ટનમાં)
135	758	741	231	8482	326	444675	5	26	26	26	2	270
140	2089	1404	401	30006	509	1185664	26	59	58	59	10	1115
48	1600	1133	169	8607	278	385313	18	31	30	31	3	461
52	3071	3043	619	78254	824	3194720	16	95	94	95	34	2108
85	1793	1509	298	12838	313	574403	11	41	39	41	9	717
150	863	887	191	10288	322	401167	12	32	31	32	4	435
40	551	347	72	5384	317	216202	7	17	17	17	2	172
27	853	556	271	8497	274	358940	7	31	31	31	2	250
168	3084	1719	486	34786	452	1382950	20	77	77	77	11	998
118	639	634	320	14219	418	744738	7	34	32	34	7	801
67	3408	3008	639	105118	848	4729088	3	124	124	124	47	1422
1030	18709	14981	3697	316479	558	13617860	132	567	559	567	131	8749
0	99	38	33	648	216	26816	0	3	3	3	0	3
2	95	42	22	633	211	29857	1	3	3	3	0	7
61	4268	1648	572	34700	361	1644184	30	96	91	96	7	1134
63	4462	1728	627	35981	353	1700857	31	102	97	102	7	1184
54	2120	1070	437	15958	213	731877	5	75	65	75	1	406
150	1896	1765	401	16245	211	805203	7	77	68	77	0	198
21	402	227	51	3483	317	147872	6	11	10	11	0	194
225	4418	3062	889	35687	219	1684952	18	163	143	163	1	798
1318	27589	19771	5213	388147	467	17003669	181	832	799	832	139	10731

દૂધ મંડળીઓની માહિતી

ક્રમ	વિગત	યુનિટ	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
1	સંયોજીત દૂધ મંડળીઓ	સંખ્યા	897	994	995	1001	1013
2	સંયોજીત દૂધ મંડળીઓના સભાસદો	૦૦૦ સંખ્યા	67	73	73	74	75
3	વર્ષના અંતે કાર્યરત દૂધ મંડળીઓ*	સંખ્યા	834	917	892	840	832
4	કાર્યરત દૂધ મંડળીઓના સભાસદો	૦૦૦ સંખ્યા	65	70	69	66	65
5	કાર્યરત મહિલા સંચાલિત દૂધ મંડળીઓ	સંખ્યા	444	501	487	459	454
6	કાર્યરત મહિલા સંચાલિત દૂધ મંડળીઓ અને અન્ય મંડળીના મહિલા સભાસદો						
	- મહિલા મંડળીમાં	૦૦૦ સંખ્યા	25	28	27	26	25
	- અન્ય મંડળીમાં	૦૦૦ સંખ્યા	1	3	4	3	4
	- કુલ મહિલા સભાસદો	૦૦૦ સંખ્યા	26	31	31	29	29
7	દૂધ ભરતા સભાસદો	૦૦૦ સંખ્યા	31	31	29	28	28
8	સંઘની સભ્ય દૂધ મંડળીઓ	સંખ્યા	428	437	445	411	426
9	આધુનિક સુસજ્જ તાંત્રિક ઉપકરણો ધરાવતી દૂધ મંડળીઓની માહિતી						
	(૧) બલ્ક કુર્લીંગ યુનિટ (ચિર્લીંગ સેન્ટર સાથે)	સંખ્યા	6	6	6	6	6
	(૨) બલ્ક કુર્લીંગ યુનિટ ધરાવતી દૂધ મંડળીઓ	સંખ્યા	90	105	118	132	139
	(૩) માલિકીના દૂધ ઘરો	સંખ્યા	165	180	187	190	181
	(૪) મિલ્કો ટેસ્ટર મશીન	સંખ્યા	834	917	892	840	832
	(૫) કોમ્પ્યુટર	સંખ્યા	706	742	780	810	799
	(૬) ઇલેક્ટ્રોનિક વજન કાંટા	સંખ્યા	834	917	892	840	832
10	દૂધ એકત્રિકરણના રૂટો	સંખ્યામાં	75	75	75	86	84
11	દૂધ એકત્રિકરણ ટ્રાન્સપોર્ટ ખર્ચ	રૂ./પ્રતિ કિલો	0.78	0.93	0.92	1.03	1.25
12	મંડળીઓનું વર્ગીકરણ (સરેરાશ દૈનિક દૂધ જથ્થાના આધારે)						
	૧૦૦૦ કિલોથી વધારે	સંખ્યા	111	82	93	104	90
	૯૯૯ થી ૭૫૦ કિલો	સંખ્યા	61	52	55	52	40
	૭૪૯ થી ૫૦૦ કિલો	સંખ્યા	154	126	129	110	69
	૪૯૯ થી ૨૫૦ કિલો	સંખ્યા	332	310	298	290	248
	૨૪૯ થી ૧૦૦ કિલો	સંખ્યા	220	313	304	277	289
	૧૦૦ કિલોથી ઓછું	સંખ્યા	42	99	78	88	139
	કુલ**	સંખ્યા	920	982	957	921	875
13	મંડળી કક્ષાએ શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો						
	પૂર્વ દ્વેચ નિર્ધારણ કાર્યક્રમમાં સમાવેશ કરાયેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	41	40	10	38	29
	દ્વેચ નિર્ધારણ કાર્યક્રમમાં સમાવેશ કરાયેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	29	40	10	28	29
	દીવા કાર્યક્રમમાં સમાવેશ કરાયેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	16	15	4	9	8
	PMP કાર્યક્રમમાં સમાવેશ કરાયેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	14	15	5	8	6

* વર્ષના અંતે કાર્યરત મંડળીઓ

** આખા વર્ષમાં ગમે તે માસમાં વધુમાં વધુ

દૂધ એકત્રિકરણની માહિતી

ક્રમ	વિગત	યુનિટ	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
1	દૂધ એકત્રિકરણ						
	મિશ્ર દૂધ	લાખ કિલો	557.35	500.59	658.01	759.70	721.90
	ગાયનું દૂધ	લાખ કિલો	362.99	354.61	372.92	376.94	298.22
	ભેસનું દૂધ	લાખ કિલો	731.40	618.76	600.61	503.63	396.62
	કુલ દૂધ	લાખ કિલો	1651.74	1473.96	1631.54	1640.27	1416.76
2	દૈનિક સરેરાશ દૂધ એકત્રિકરણ						
	મિશ્ર દૂધ	હજાર કિલો	153	137	180	208	198
	ગાયનું દૂધ	હજાર કિલો	99	97	102	103	82
	ભેસનું દૂધ	હજાર કિલો	200	169	165	138	108
	કુલ દૂધ	હજાર કિલો	452	403	447	449	388
3	મહત્તમ દૂધ એકત્રિકરણ (એક દિવસનું)	લાખ કિલો	6.42	5.75	5.88	6.01	4.93
4	પ્રતિ મંડળી દીઠ દૂધ એકત્રિકરણ / દિવસ	કિલોમાં	543	439	501	535	467
5	પ્રતિ સભાસદ દીઠ દૂધ એકત્રિકરણ / દિવસ	કિલોમાં	6.96	5.74	6.47	6.84	5.93
6	ખાટું દૂધ અને દહીં	%	0.48	0.46	0.33	0.27	0.25
7	સરેરાશ કેટ						
	મિશ્ર દૂધ	%	6.1	5.9	5.8	5.6	5.6
	ગાયનું દૂધ	%	4.4	4.3	4.2	4.1	4.1
	ભેસનું દૂધ	%	7.0	7.0	7.0	6.8	6.9
	બત્રેના સાથે	%	6.1	5.9	5.9	5.6	5.7
8	સરેરાશ એસ.એન.એફ.						
	મિશ્ર દૂધ	%	8.9	8.8	8.8	8.7	8.7
	ગાયનું દૂધ	%	8.5	8.4	8.4	8.4	8.3
	ભેસનું દૂધ	%	9.0	9.0	9.0	9.0	9.0
	બત્રેના સાથે	%	8.9	8.8	8.8	8.7	8.7
9	સરેરાશ પ્રતિ કિલોના ચુકવાયેલ ભાવ						
	મિશ્ર દૂધ	રૂ./કિ.ગ્રા.	39.40	39.41	40.04	40.81	44.84
	ગાયનું દૂધ	રૂ./કિ.ગ્રા.	29.39	29.92	30.26	31.18	34.07
	ભેસનું દૂધ	રૂ./કિ.ગ્રા.	43.90	45.01	45.82	47.18	52.28
	બત્રેના સાથે	રૂ./કિ.ગ્રા.	39.19	39.48	39.93	40.55	44.65
10	સરેરાશ પ્રતિ કિલો કેટનો ભાવ	રૂ.	635	656	665	719	790
11	વર્ષ દરમિયાન દૂધની કુલ ચુકવાયેલ રકમ*						
	મિશ્ર દૂધ	રૂ. લાખમાં	21957.03	19730.23	26349.28	31001.63	32365.45
	ગાયનું દૂધ	રૂ. લાખમાં	10667.73	10610.45	11283.81	11752.70	10161.40
	ભેસનું દૂધ	રૂ. લાખમાં	32111.84	27852.50	27521.31	23762.86	20735.24
	કુલ ચુકવેલ રકમ	રૂ. લાખમાં	64736.60	58193.18	65154.40	66517.19	63262.09

* ભાવફેરની રકમનો સમાવેશ થયેલ છે.

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

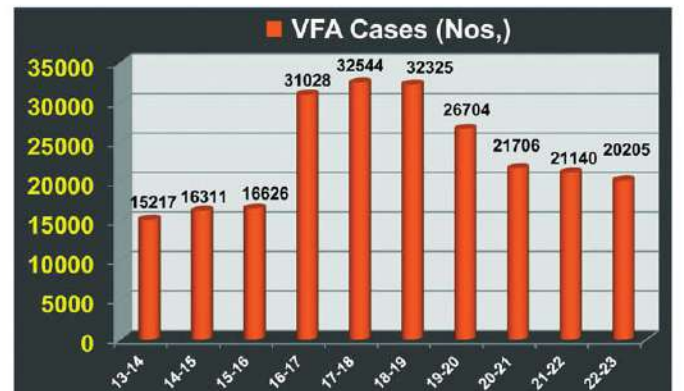
મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

દૂધ અને દૂધની બનાવટોના વેચાણની માહિતી

ક્રમ	વિગત	યુનિટ	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
1	ગોપાલ / અમૂલ દૂધના વેચાણ કેન્દ્રો	સંખ્યા	4553	4891	4498	4596	4848
2	ગોપાલ / અમૂલ દૂધના ડીસ્ટ્રીબ્યુટર	સંખ્યા	141	159	159	159	159
3	ગોપાલ / અમૂલ દૂધનું વેચાણ (દૈનિક સરેરાશ)						
	રાજકોટ	૦૦૦ લી.માં	200	198	185	204	220
	મોરબી	૦૦૦ લી.માં	47	39	35	0	0
	અન્ય શહેરોમાં	૦૦૦ લી.માં	75	78	72	76	85
	કુલ	૦૦૦ લી.માં	322	315	292	280	305
4	ગોપાલ / અમૂલ દૂધના પ્રકાર પ્રમાણેનું વેચાણ (દૈનિક સરેરાશ)						
	તાજા (૬ લી. + ૫૦૦ મી.લી.)	૦૦૦ લી.માં	81	76	69	61	60
	તાજા ૨૦૦ મી.લી.	૦૦૦ લી.માં	25	28	33	28	29
	શક્તિ	૦૦૦ લી.માં	7	6	5	4	3
	ગોલ્ડ	૦૦૦ લી.માં	111	101	103	91	96
	ગોલ્ડ (૬ લીટર પેકીંગમાં)	૦૦૦ લી.માં	11	16	8	11	16
	અમૂલ ટી સ્પેશીયલ	૦૦૦ લી.માં	57	56	45	47	58
	અમૂલ ચાચ મજા (૧ લી. + ૫૦૦ મી.લી.)	૦૦૦ લી.માં	30	31	25	28	31
	અમૂલ ભેંસનું દૂધ (૬ લીટર + ૫૦૦ મી.લી.)	૦૦૦ લી.માં	0	0	0	2	5
	અમૂલ સ્લીમ એન્ડ ટ્રીમ (૫૦૦ મી.લી. + ૨૦૦ મી.લી.)	૦૦૦ લી.માં	0	0	2	4	3
	અમૂલ મોતી (૪૫૦ મી.લી. + ૧૬૦ મી.લી.)	૦૦૦ લી.માં	0	0	0	0	0
	અમૂલ ગાયનું દૂધ	૦૦૦ લી.માં	0	1	2	4	4
	કુલ	૦૦૦ લી.માં	322	315	292	280	305
5	ફેક્ટરેશન વતી અમૂલ દૂધનું પેકીંગ (દૈનિક સરેરાશ)						
	અમૂલ તાજા (૬ લી. + ૫૦૦ મી.લી.)	૦૦૦ લી.માં	11	3	3	6	5
	તાજા ૨૦૦ મી.લી.	૦૦૦ લી.માં	5	2	2	6	5
	અમૂલ શક્તિ	૦૦૦ લી.માં	5	1	2	2	2
	અમૂલ ગોલ્ડ	૦૦૦ લી.માં	15	5	7	20	20
	ગોલ્ડ (૬ લીટર પેકીંગમાં)	૦૦૦ લી.માં	0	0	0	1	3
	અમૂલ ટી સ્પેશીયલ	૦૦૦ લી.માં	17	3	4	12	15
	અમૂલ ચાચ મજા (૧ લી. + ૫૦૦ મી.લી.)	૦૦૦ લી.માં	11	2	2	2	2
	અમૂલ ભેંસનું દૂધ (૬ લી. + ૫૦૦ મી.લી.)	૦૦૦ લી.માં	0	0	0	0	0
	અમૂલ સ્લીમ એન્ડ ટ્રીમ (૫૦૦ મી.લી. + ૨૦૦ મી.લી.)	૦૦૦ લી.માં	0	0	0	1	1
	અમૂલ મોતી (૪૫૦ મી.લી. + ૧૬૦ મી.લી.)	૦૦૦ લી.માં	0	0	0	0	0
	અમૂલ ગાયનું દૂધ	૦૦૦ લી.માં	0	0	0	0	0
	કુલ	૦૦૦ લી.માં	64	16	20	50	53
6	અમૂલ ફેક્ટરીમાં લુક દૂધનું કુલ વેચાણ (દૈનિક સરેરાશ)	૦૦૦ લી.માં	67	42	93	67	9
7	દી નું વેચાણ						
	ગોપાલ પેકીંગમાં	ટનમાં	1252	1380	1293	1674	1756
	અમૂલ પેકીંગમાં	ટનમાં	326	241	438	417	304
	કુલ	ટનમાં	1578	1621	1731	2091	2060
8	દહીનું વેચાણ						
	ગોપાલ પેકીંગમાં	ટનમાં	237	1171	1424	1917	2682
	અમૂલ પેકીંગમાં	ટનમાં	397	388	296	2207	3469
	ગોપાલ મેંગો દહીં	ટનમાં	0	4	7	0	0
	કુલ	ટનમાં	634	1563	1727	4124	6151
9	ગોપાલ લરસી	૦૦૦ લી.માં	0	80	202	75	56
10	અમૂલ પનીર	ટનમાં	0	0	15	201	238
11	ગોપાલ/અમૂલ છાસનું વેચાણ (લુક સાથે)	લાખ લી.માં	244	231	229	296	267
12	અમૂલ સંજીવની (૨૦૦ મી.લી. પાઉચ)	૦૦૦ લી.માં	570	550	0	0	555
13	પેંડા તથા અન્ય મિઠાઈનું વેચાણ	ટનમાં	19	20	12	18	19

પશુપાલન અને તાંત્રિક સેવાઓની માહિતી

ક્રમ	વિગત	યુનિટ	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
1	પશુ પ્રાથમિક સારવાર કેન્દ્રો	સંખ્યા	129	123	124	124	141
2	પશુ પ્રાથમિક સારવારના કેઈસ	સંખ્યા	32325	26704	21706	21140	20205
3	પશુ સારવાર કેમ્પ	સંખ્યા	513	494	441	483	448
4	પશુ સારવાર કેમ્પના કેઈસ	સંખ્યા	157879	151421	135206	116813	21769
5	એફ.આઈ.પી. (F.I.P.) માં આવરી લીધેલ ગામો	સંખ્યા	114	65	78	100	96
6	એફ.આઈ.પી. (F.I.P.) હેઠળ નોંધાયેલ વંદ્ય પશુઓ	સંખ્યા	5685	3161	3610	5623	4437
7	પેપ (P.E.P.) હેઠળ આવરી લીધેલ ગામો	સંખ્યા	200	225	215	215	215
8	પેપ (P.E.P.) હેઠળ આવરી લીધેલ પશુઓની સંખ્યા	સંખ્યા	13827	15394	15432	13096	20492
9	ખરવા મોવાસા રસીકરણ	સંખ્યા	595050	377410	390308	-	-
10	જૂથ કૃત્રિમ બિજદાનના કેન્દ્ર	સંખ્યા	129	123	124	124	141
11	કૃત્રિમ બિજદાનના કેઈસ						
	ગાય	સંખ્યા	52901	53220	61234	61756	65073
	ભેંસ	સંખ્યા	47654	47333	49480	51255	49887
	કુલ	સંખ્યા	100555	100553	110714	113011	114960
12	વિયાણાની વિગત						
	વાછરડી	સંખ્યા	10528	12592	13380	15064	14984
	વાછરડા	સંખ્યા	11081	13073	14222	15411	15334
	પાડા	સંખ્યા	9290	12015	12426	13104	12579
	પાડી	સંખ્યા	7970	9723	10628	11464	11335
	કુલ	સંખ્યા	38869	47403	50656	55043	54232
13	અમૂલ / સાગર ઘાણાનું વેચાણ	ટનમાં	5028	9580	7648	14490	10731
14	અમૂલ / સાગર ઘાણાનું વેચાણ કરતી મંડળી	સંખ્યા	492	548	460	495	480
15	કાર્યરત મંડળી દીઠ અમૂલ / સાગર ઘાણાનું વેચાણ	ટનમાં	6.03	17.50	8.57	16.56	12.90
16	ઘાસચારાના બિચારણાનું વેચાણ	ટનમાં	0	6	3	0.16	0
17	મિનરલ મીક્ષર પાવડરનું વેચાણ	ટનમાં	8	36	6	9	11.38

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

તા.૩૧-૩-૨૦૨૩ ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું પાકુ સરવૈયું

તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ રૂ. પૈસા	ફંડ તથા દેવું	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ પેટા રકમ	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ રૂ. પૈસા
40,00,00,000.00	સત્તાવાર શેર ભંડોળ (૪૦,૦૦,૦૦૦ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો)		40,00,00,000.00
34,78,34,600.00	ભરાયેલ શેર ભંડોળ સહકારી મંડળીઓ		31,90,17,600.00
27,27,91,150.72	રીઝર્વ ફંડ તથા જનરલ ફંડ રીઝર્વ ફંડ જનરલ ફંડ	17,74,91,422.01 11,62,35,827.96	29,37,27,249.97
21,00,55,867.04	ઈતર ફંડ તથા અનામતો અનામતો સામાન્ય અનામત તથા ગ્રાન્ટ	9,00,84,408.95 8,06,69,498.54	29,70,51,071.58
79,22,06,725.31	ઈતર તથા ખાસ હેતુ ફંડ ઘસારા ફંડ	12,62,97,164.09	86,74,16,254.53
17,83,28,769.00	લોન તારણવાળી લોન તારણ વગરની લોન બેન્ક લોન તથા કેશ ક્રેડીટ	9,00,46,240.00	9,00,46,240.00
56,64,73,719.87	ચાલુ દેવા તથા જોગવાઈઓ ડીપોઝીટ ચાલુ દેવાઓ	7,26,92,366.24 42,24,06,674.50	49,50,99,040.74
19,94,37,251.38	જોગવાઈઓ	15,44,18,488.32	15,44,18,488.32
10,22,56,733.00	નફા નુકશાન ખાતુ (નફો)		10,53,79,300.37
2,66,93,84,816.32	સરવાળો		2,62,21,55,245.51

એ. જી. રાણપરીયા
ઈન્ચાર્જ (એફ. એન્ડ એ.)

વિનોદ વ્યાસ
મેનેજિંગ ડીરેક્ટર

ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ

અમારા અલગ ઓડીટ રીપોર્ટ સામાન્ય શેરાને આધીન
એન. એસ. એ. બી. એન્ડ એસોસિએટસ
સ્ટેચ્યુટરી ઓડીટર (પેનલ કોડ નંબર ૬)

તા.૩૧-૩-૨૦૨૩ ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું પાકુ સરવૈયું

તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ રૂ. પૈસા	મિલ્કત તથા લેણાં	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ પેટા રકમ	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ રૂ. પૈસા
	મિલ્કતો		
1,72,29,76,187.79	(પરિશિષ્ટ -૧)		1,78,64,18,381.54
	રોકાણો	15,28,83,500.00	
27,97,66,500.00	(દાર્શનિક કિંમત) પરિશિષ્ટ-૨)		15,28,83,500.00
16,81,72,097.12	સ્ટોક		22,41,93,556.71
	ટ્રેડિંગ સ્ટોક	16,80,93,064.98	
	સ્ટોક સ્ટોક	5,61,00,491.73	
34,09,67,696.98	એડવાન્સીઝ તથા લેણા		23,62,76,710.77
3,00,00,000.00	અપીલ કિપોઝીટ		3,04,00,000.00
76,37,026.05	એડવાન્સ ઈન્કમ ટેક્સ		2,29,37,509.26
11,98,65,308.38	સિલક		16,90,45,587.23
	બેંક સિલક	16,86,59,487.86	
	ચેક તથા રોકડ સિલક	3,86,099.37	
	નફા નુકશાન ખાતું (નફો)		
2,66,93,84,816.32	સરવાળો		2,62,21,55,245.51

૧. શ્રી ગોરધનભાઈ પોપટભાઈ ધામેલીયા - અધ્યક્ષશ્રી (સને ૨૦૨૨-૨૩)

૨. શ્રી ગોવિંદભાઈ શામજીભાઈ રાણપરીયા -નિયામકશ્રી	૧૦. શ્રીમતિ લીલીબેન મગનભાઈ મેટાળીયા -નિયામકશ્રી
૩. મુ. શ્રી દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈ -નિયામકશ્રી	૧૧. શ્રી સુરેશભાઈ માધાભાઈ લુણાગરીયા -નિયામકશ્રી
૪. શ્રી કડીવાર રસૂલ અલીભાઈ -નિયામકશ્રી	૧૨. શ્રીમતિ વર્ષાબેન શૈલેષભાઈ ખાતરા -પ્રતિનિધિશ્રી
૫. શ્રી બાદી અબ્દુલરહીમ આહમદભાઈ -નિયામકશ્રી	૧૩. શ્રીમતિ વનિતાબેન મહેશભાઈ રૈયાણી -પ્રતિનિધિશ્રી
૬. શ્રીમતિ સાંગાણી કિરણબેન કુરજીભાઈ -નિયામકશ્રી	૧૪. શ્રી જયેશકુમાર વિઠલભાઈ રાઘડીયા -પ્રતિનિધિશ્રી (RDC)
૭. શ્રી ભુવા હરજીભાઈ રવજીભાઈ -નિયામકશ્રી	૧૫. શ્રી વી. આર. કપુરીયા (જિલ્લા રજી.) -પ્રતિનિધિશ્રી
૮. શ્રીમતિ જોશનાબેન અશ્વિનભાઈ ગઢીયા -નિયામકશ્રી	૧૬. શ્રી સમીર સકરોન -પ્રતિનિધિશ્રી (GCMMF)
૯. શ્રી આંબાભાઈ વીભાભાઈ -નિયામકશ્રી	૧૭. શ્રી ધનરાજ સહાની -પ્રતિનિધિશ્રી (NDDDB)

૧૮. શ્રી વિનોદ વ્યાસ - મેનેજીંગ ડિરેક્ટર

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

તા. ૧-૪-૨૦૨૨ થી ૩૧-૩-૨૦૨૩ સુધીના વર્ષનું વેપાર તથા નફા-તોટા ખાતું

તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ રૂ. પૈસા	વિગત	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ રૂ. પૈસા
13,33,83,048.12	ઉઘડતો સ્ટોક	16,81,72,097.12
7,93,27,37,981.53	ખરીદી	8,23,73,70,451.97
16,83,88,400.66	પ્રોસેસીંગ ખર્ચ	18,24,21,972.96
18,66,97,807.42	પેકેજીંગ ખર્ચ	21,70,89,614.51
15,16,33,694.92	પાવર તથા બળતણ ખર્ચ	16,55,64,410.11
20,68,57,524.35	પગાર ખર્ચ	21,51,41,265.86
8,45,42,958.35	સ્ટાફ પ્રો. ફંડ, ગ્રેચ્યુટી અને સ્ટાફ સવલત ખર્ચ	8,44,84,224.07
3,96,61,524.55	મરામત નિભાવ ખર્ચ	5,01,16,225.35
5,66,75,177.68	માર્કેટીંગ ખર્ચ	4,18,43,538.20
20,84,210.02	તાર, ટપાલ, ટેલી. પ્રિન્ટીંગ, સ્ટેશનરી ખર્ચ	21,16,849.94
13,46,296.98	વિમા પ્રિમીયમ ખર્ચ	7,52,909.79
43,25,744.88	ભાડા અને વેરા ખર્ચ	25,71,371.58
67,40,665.97	અન્યેષણ ખર્ચ	70,95,432.29
7,64,51,918.75	કો. ઓ. ડેવલપમેન્ટ ખર્ચ	7,91,80,799.40
3,09,03,304.42	પરચુરણ ખર્ચ તથા વહી. ખર્ચ	3,70,72,646.91
1,80,50,826.78	વ્યાજ તથા બેન્ક કમીશન	1,09,35,435.41
7,55,25,807.29	ઘસારો	6,95,85,936.04
4,24,50,000.00	ઈન્કમેટેક્સ ખર્ચ (જોગવાઈ)	3,10,78,683.00
10,22,56,733.00	નફા ગુકશાન ખાતું નફો	10,53,79,300.37
9,32,07,13,625.67	સરવાળો	9,70,79,73,164.88

એ. જી. રાણપરીયા
ઈન્ચાર્જ (એફ. એન્ડ એ.)

વિનોદ વ્યાસ
મેનેજીંગ ડીરેક્ટર

ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ

અમારા અલગ ઓડીટ રીપોર્ટ સામાન્ય શેરાને આધીન
એન. એસ. એ. બી. એન્ડ એસોસિએટ્સ
સ્ટેચ્યુટરી ઓડીટર (પેનલ કોડ નંબર ૬)

તા. ૧-૪-૨૦૨૨ થી ૩૧-૩-૨૦૨૩ સુધીના વર્ષનું વેપાર તથા નફા-તોટા ખાતું

તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ રૂ. પૈસા	વિગત	પેટા રકમ રૂ. પૈસા	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ રૂ. પૈસા
9,11,47,69,553.64	વેચાણ		9,44,74,57,928.51
3,77,71,974.91	અન્ય પરચુરણ આવક		3,63,21,679.66
16,81,72,097.12	બંધ સ્ટોક		22,41,93,556.71
	ટ્રેડિંગ સ્ટોક	16,80,93,064.98	
	સ્ટોર્સ સ્ટોક	5,61,00,491.73	
9,32,07,13,625.67	સરવાળો		9,70,79,73,164.88

૧. શ્રી ગોરધનભાઈ પોપટભાઈ ધામેલીયા - અધ્યક્ષશ્રી (સને ૨૦૨૨-૨૩)

૨. શ્રી ગોવિંદભાઈ શામજીભાઈ રાણપરીયા	-નિયામકશ્રી	૧૦. શ્રીમતિ લીલીબેન મગનભાઈ મેટાળીયા	-નિયામકશ્રી
૩. મુ. શ્રી દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈ	-નિયામકશ્રી	૧૧. શ્રી સુરેશભાઈ માધાભાઈ લુણાગરીયા	-નિયામકશ્રી
૪. શ્રી કડીવાર રસૂલ અલીભાઈ	-નિયામકશ્રી	૧૨. શ્રીમતિ વર્ષાબેન શૈલેષભાઈ ખાતરા	-પ્રતિનિધિશ્રી
૫. શ્રી બાદી અબ્દુલરહીમ આહમદભાઈ	-નિયામકશ્રી	૧૩. શ્રીમતિ વનિતાબેન મહેશભાઈ રૈયાણી	-પ્રતિનિધિશ્રી
૬. શ્રીમતિ સાંગાણી કિરણબેન કુરજીભાઈ	-નિયામકશ્રી	૧૪. શ્રી જયેશકુમાર વિઠલભાઈ રાદડીયા	-પ્રતિનિધિશ્રી (RDC)
૭. શ્રી ભુવા હરજીભાઈ રવજીભાઈ	-નિયામકશ્રી	૧૫. શ્રી વી. આર. કપુરીયા (જિલ્લા રજી.)	-પ્રતિનિધિશ્રી
૮. શ્રીમતિ જોશનાબેન અશ્વિનભાઈ ગઢીયા	-નિયામકશ્રી	૧૬. શ્રી સમીર સકશોન	-પ્રતિનિધિશ્રી (GCMFMF)
૯. શ્રી આંબાભાઈ વીભાભાઈ	-નિયામકશ્રી	૧૭. શ્રી ધનરાજ સહાની	-પ્રતિનિધિશ્રી (NDDDB)

૧૮. શ્રી વિનોદ વ્યાસ - મેનેજીંગ ડિરેક્ટર

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

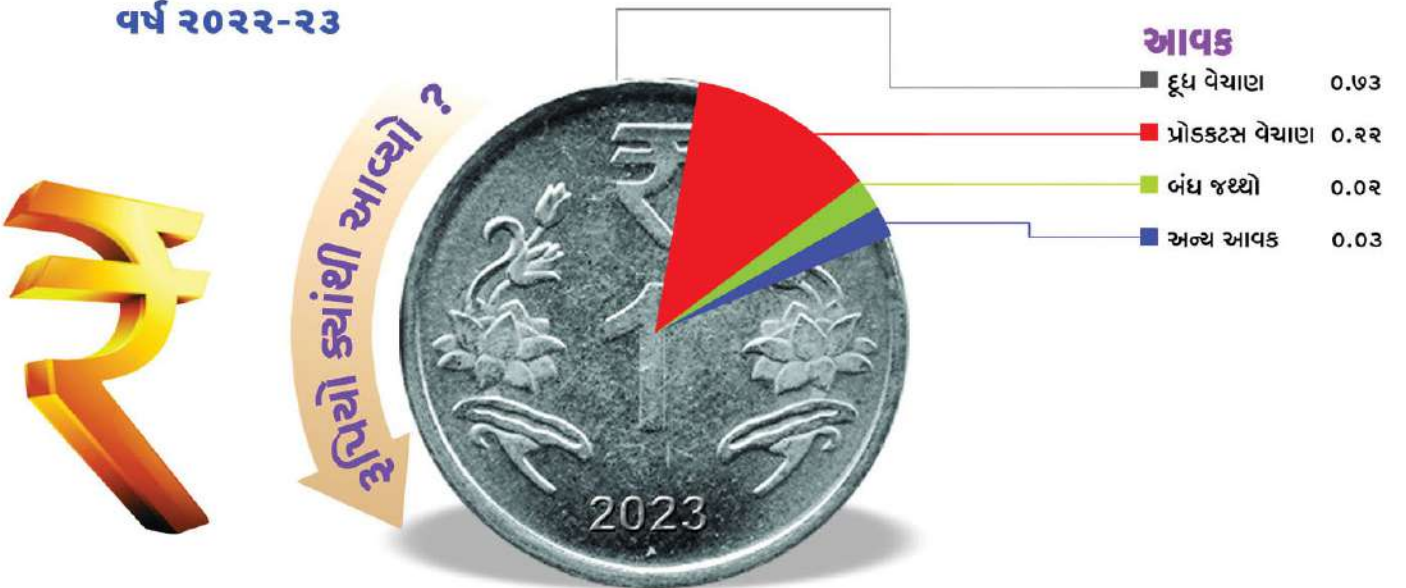
મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

મિલ્કતોનું પરિશિષ્ટ

વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩

ક્રમ	મિલ્કતોનું નામ	મિલ્કતોની કિંમત		વેચાણ / ટ્રાન્સફર		કુલ કિંમત		કુલ ઘસારો		વેચાણ / ટ્રાન્સફર ઘસારો		કુલ ઘસારો એક્યુમ્યુલેટ બાદનો		
		રૂ. ૩૧.૦૩.૨૦૨૨	પૈસા ૩૧.૦૩.૨૦૨૨	રૂ. ૨૦૨૨-૨૩	પૈસા ૨૦૨૨-૨૩	રૂ. ૨૦૨૨-૨૩	પૈસા ૨૦૨૨-૨૩	રૂ. ૨૦૨૨-૨૩	પૈસા ૨૦૨૨-૨૩	રૂ. ૨૦૨૨-૨૩	પૈસા ૨૦૨૨-૨૩	રૂ. ૨૦૨૨-૨૩	પૈસા ૨૦૨૨-૨૩	
1	જમીન	2,59,23,150.44		0.00		2,59,23,150.44		0.00		0.00		0.00		
2	બિલ્ડિંગ	53,65,02,199.09		18,14,379.08		53,83,16,578.17		16,12,53,892.46		0.00		16,12,53,892.46		
3	પ્લાન્ટ એન્ડ મશીનરી	76,04,34,341.95		5,35,09,295.45		81,39,43,637.40		39,46,61,678.36		21,70,931.43		39,24,90,746.93		
4	ડેડ સ્ટોક	3,94,80,613.18		1,27,437.19		3,96,08,050.37		3,15,05,115.04		0.00		3,15,05,115.04		
5	કેન	1,81,11,895.26		20,807.90		1,78,99,268.36		86,03,371.91		1,46,571.08		84,56,800.83		
6	ફર્નિચર એન્ડ ફીક્ચર	3,35,26,139.16		54,557.64		3,35,80,696.80		1,70,06,846.84		0.00		1,70,06,846.84		
7	ઇલેક્ટ્રીકલ ફીક્ચર	14,67,61,556.26		-68,38,617.66		13,99,22,938.60		6,97,10,264.70		0.00		6,97,10,264.70		
8	વ્હીકલ્સ	2,11,28,245.28		0.00		2,11,28,245.28		1,77,96,092.24		0.00		1,77,96,092.24		
9	ઇકવીપમેન્ટ્સ	12,36,06,445.84		35,74,077.59		12,71,80,523.43		7,04,15,104.54		0.00		7,04,15,104.54		
10	કોમ્પ્યુટર્સ	1,18,88,469.73		8,98,193.87		1,27,86,663.60		71,06,519.21		0.00		71,06,519.21		
11	ઇન્ટેલિજનલ મિલ્કત	54,30,746.39		19,19,556.04		73,50,302.43		31,58,692.81		0.00		31,58,692.81		
Under Installation														
12	CWIP પ્લાન્ટ એન્ડ મશીનરી	0.00		1,08,25,782.93		1,08,25,782.93		0.00		0.00		0.00		
13	CWIP બિલ્ડિંગ	0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		
14	CWIP અન્ય	1,82,385.21		0.00		1,82,385.21		0.00		0.00		0.00		
	કુલ	1,72,29,76,187.79		6,59,05,470.03		24,63,276.28		1,78,64,18,381.54		78,12,17,578.11		23,17,502.51		77,89,00,075.60

વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩

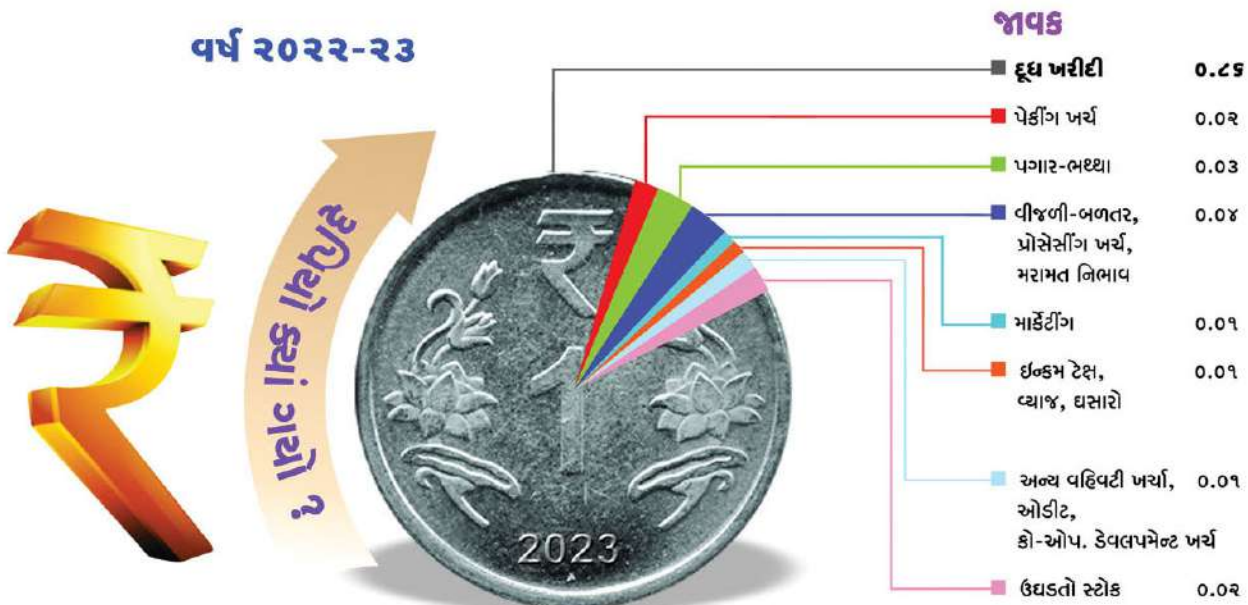

મિલ્કતોનું પરિશિષ્ટ

વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩

કુલ ઘસારો		ગ્રાન્ટ આઈટમોનો ઘસારો		વર્ષ દરમ્યાન ઘસારો		ગ્રાન્ટ આઈટમની		વર્ષ દરમ્યાનનો		કુલ ઘસારો		ગ્રાન્ટ ઘસારા ફંડ		ગ્રાન્ટ ઘસારા ફંડ		ચોખ્ખી કિંમત	
રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા
૩૧.૦૩.૨૦૨૨		૩૧.૦૩.૨૦૨૨		૨૦૨૨-૨૩						૩૧.૦૩.૨૦૨૩						૩૧.૦૩.૨૦૨૩	
0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		2,59,23,150.44	
0.00		16,12,53,892.46		1,88,48,065.51		0.00		1,88,48,065.51		18,01,01,957.97		0.00		18,01,01,957.97		35,82,14,620.20	
99,58,661.70		40,24,49,408.63		3,81,80,356.11		51,20,730.52		3,30,59,625.59		42,55,50,372.52		1,50,79,392.22		44,32,53,484.69		36,84,60,311.23	
0.00		3,15,05,115.04		7,87,612.14		0.00		7,87,612.14		3,22,92,727.18		0.00		3,22,92,727.18		73,15,323.19	
4,58,001.18		89,14,802.01		9,12,924.18		34,616.88		8,78,307.30		93,35,108.13		4,92,618.06		98,27,726.19		80,71,542.17	
0.00		1,70,06,846.84		16,57,603.48		0.00		16,57,603.48		1,86,64,450.32		0.00		1,86,64,450.32		1,49,16,246.48	
90,237.61		6,98,00,502.31		73,65,814.34		8,835.92		73,56,978.42		7,70,67,243.12		99,073.53		7,71,66,316.65		6,27,56,621.95	
0.00		1,77,96,092.24		6,86,129.48		0.00		6,86,129.48		1,84,82,221.72		0.00		1,84,82,221.72		26,46,023.56	
58,170.47		7,04,73,275.01		55,24,828.99		1,08,796.66		54,16,032.33		7,58,31,136.87		1,66,967.13		7,59,98,104.00		5,11,82,419.43	
4,24,076.24		75,30,595.45		5,20,816.52		44,395.76		4,76,420.76		75,82,939.97		4,68,472.00		80,51,411.97		47,35,251.63	
0.00		31,58,692.81		4,19,161.03		0.00		4,19,161.03		35,77,853.84		0.00		35,77,853.84		37,72,448.59	
0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		1,08,25,782.93	
0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00	
0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		1,82,385.21	
1,09,89,147.20		78,98,89,222.80		7,49,03,311.78		53,17,375.74		6,95,85,936.04		84,84,86,011.64		1,63,06,522.94		86,74,16,254.53		91,90,02,127.01	

વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ ના રોજની નફાની વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક

સહકારી અધિનિયમ તથા સંઘના પેટા કાયદા અનુસાર નફાની વહેંચણી નીચે મુજબ કરવામાં આવે છે.

ક્રમ	વિગત	રકમ	
		રૂ.	પૈસા
	વહેંચણી માટેનો નફો	10,53,79,300.37	
1	રીઝર્વ ફંડ 25% મુજબ	2,63,44,825.09	
2	શિક્ષણ ફંડ 2.5% મુજબ	3,00,000.00	
3	બિલ્ડીંગ ફંડ 25% મુજબ	2,63,44,825.09	
4	શેર ડિવિડન્ડ (સુચિત) (૩૪,૭૮,૩૪,૬૦૦)	5,21,75,190.00	
5	ડિવિડન્ડ સરભર ફંડ (૨,૧૪,૪૬૦.૧૯)	42,892.04	
	બાકીના નફાના (૧,૭૧,૫૬૮.૧૫)		
6	સભાસદ બોનસ ફંડ 80% મુજબ	1,37,254.52	
7	ધર્માદા ફંડ 10% મુજબ	17,156.81	
8	ડિવિડન્ડ ઇક્વી. ફંડ 2% મુજબ	3,431.36	
9	રીસર્ચ એન્ડ ડેવ. ફંડ 3% મુજબ	5,147.04	
10	સહકાર પ્રચાર ફંડ 5% મુજબ	8,578.41	
	સરવાળો	10,53,79,300.37	

રોકાણોનું પરિશિષ્ટ નંબર ૨ સરવૈયાનો ભાગ વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩

ક્રમ	વિગત	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ અંતિત બાકી રોકાણ		વર્ષ ૨૦૨૨ - ૨૦૨૩ દરમિયાન				તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ અંતિત બાકી રોકાણ	
		રકમ		વધારો		ઘટાડો		રકમ	
		રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા
1.	જી.સી.એમ.એમ.એફ.લી. આણંદ	4,91,16,000.00		31,17,000.00		0.00		5,22,33,000.00	
2.	જી.સી.એમ.એમ.એફ.લી. આણંદ (બોનસ શેર)	82,50,000.00		0.00		0.00		82,50,000.00	
		5,73,66,000.00		31,17,000.00		0.00		6,04,83,000.00	
3.	ગુજરાત સ્ટેટ કો - ઓપ. બેંક લી.	5,000.00		0.00		0.00		5,000.00	
4.	ગુજ. સ્ટેટ કો-ઓપ. ગોપાલક સંઘ લી. અમદાવાદ	500.00		0.00		0.00		500.00	
5.	રાજકોટ કિસ્ક્રી. કો-ઓપ. પ્રિ. પ્રેસ લી.	20,000.00		0.00		0.00		20,000.00	
6.	રાજકોટ કિસ્ક્રી. કો-ઓપ. બેંક લી.	6,25,000.00		0.00		0.00		6,25,000.00	
7.	આઈ.સી.આઈ.સી.આઈ. બેંક લી. ફિક્સ ડીપોઝીટ	0.00		43,00,00,000.00		43,00,00,000.00		0.00	
8.	આર.ડી.સી. બેંક લી. ફિક્સ ડીપોઝીટ	0.00		0.00		0.00		0.00	
9.	આઈ.ડી.બી.આઈ. બેંક ફિક્સ ડીપોઝીટ	0.00		0.00		0.00		0.00	
10.	એચ.ડી.એફ.સી. બેંક ફિક્સ ડીપોઝીટ	23,00,00,000.00		4,61,50,00,000.00		4,74,50,00,000.00		10,00,00,00000	
	સરવાળો	28,80,16,500.00		5,04,81,17,000.00		5,17,50,00,000.00		16,11,33,500.00	

એ. જી. રાણપરીયા
ઇન્ચાર્જ (એફ. એન્ડ એ.)

વિનોદ વ્યાસ
મેનેજિંગ ડીરેક્ટર

ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ

ફંડોનું પરિશિષ્ટ નંબર ૩ સરવૈયાનો ભાગ વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ રિઝર્વ અને અન્ય ફંડો

ક્રમ	વિગત	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૨ અંતિત બાકી રોકાણ		વર્ષ ૨૦૨૨ - ૨૦૨૩ દરમિયાન			તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ અંતિત બાકી રોકાણ	
		રૂ.	પૈસા	પધારો રૂ.	પૈસા	ઘટાડો રૂ.	પૈસા	રૂ.
1	રીઝર્વ ફંડ	15,19,27,238.76	0.00	2,55,64,183.25	0.00	0.00	17,74,91,422.01	
2	એજ્યુકેશન ફંડ	0.00	0.00	3,00,000.00	0.00	0.00	0.00	
3	બેડ ઍ રીઝર્વ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
4	શેર ફિવિડન્ડ ફંડ	0.00	0.00	5,03,36,895.00	0.00	0.00	0.00	
5	ફિવિડન્ડ ઈકવીલાઇઝેશન ફંડ	1,10,58,467.00	0.00	98,294.30	0.00	0.00	1,11,56,761.30	
6	સભાસદ બોનસ ફંડ	6,27,53,980.54	0.00	3,14,541.76	0.00	0.00	6,04,73,522.63	
7	ચેરીટી ફંડ	72,36,254.89	0.00	1,98,150.14	0.00	0.00	47,70,675.64	
8	ઇકિવિટી ફંડ	23,05,429.49	0.00	7,863.54	0.00	0.00	23,13,293.03	
9	રીસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ફંડ	34,23,704.70	0.00	11,795.32	0.00	0.00	34,35,500.02	
10	સહકાર પ્રચાર ફંડ	42,31,856.24	0.00	19,658.86	0.00	0.00	42,51,515.10	
11	બિલ્ડીંગ ફંડ	9,57,23,665.74	0.00	2,55,64,183.25	0.00	0.00	12,12,87,848.99	
12	જનરલ ફંડ (ડુબલ લેણા)	3,40,86,075.34	0.00	0.00	0.00	0.00	3,40,86,075.34	
	સરવાળો	37,27,46,672.70	0.00	10,24,15,565.42	0.00	0.00	41,92,66,614.06	

એ. જી. રાણપરીયા
ઈન્ચાર્જ (એફ. એન્ડ એ.)

વિનોદ વ્યાસ
મેનેજીંગ ડિરેક્ટર

ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

૭૦ વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ ના વર્ષનું ખર્ચ તથા આવકનું અંદાજ પત્ર

ક્રમ	વિગત	રકમ (રૂ. લાખમાં)
	:: આવક ::	
1	દૂધ વેચાણ આવક (લોકલ + GCMMF)	76247.64
2	દૂધની બનાવટોનું વેચાણ આવક	24889.51
3	ટેન્કર હાયર ચાર્જીસ + બીજી આવક	131.00
4	અન્ય દૂધ વેચાણ આવક	2789.62
	કુલ આવક	104057.77
	:: ખર્ચ ::	
1	દૂધ ખરીદી (કાચા માલની ખરીદી)	84876.21
2	દૂધ સીવાયની અન્ય ખરીદી	2712.80
3	અન્ય ટ્રાન્સપોર્ટ ખર્ચ	7.20
4	પ્રોસેસીંગ ખર્ચ	2161.60
5	પેકીંગ મટીરીયલ્સ ખર્ચ	2086.82
6	વિજળી, પાણી, બળતણ ખર્ચ	1758.00
7	પગાર, મજૂરી, અન્ય સવલતો	3800.00
8	મરામત અને નિભાવ ખર્ચ	409.00
9	માર્કેટીંગ એક્સપાન્શન તથા વેચાણ કમીશન	876.00
10	તાર, ટપાલ, ટેલિફોન, સ્ટેશનરી ખર્ચ	63.00
11	વિમા પ્રિમિયમ	18.00
12	ભાડા તથા વેરાઓ	575.52
13	વહીવટી ખર્ચ	738.65
14	જાહેરાત ખર્ચ	96.00
15	અન્વેષણ ઓડીટ ફી	103.00
16	વ્યાજ તથા બેન્ક કમીશન	88.20
17	કો-ઓપરેટીવ ડેવલપમેન્ટ એક્સપાન્શન ખર્ચ	641.82
18	ઘસારો	1080.00
	કુલ ખર્ચ	102091.82
	કુલ આવક	104057.77
	કુલ ખર્ચ	102091.82
	ખર્ચ કરતા ઉપજ વધારો	1965.95

એ. જી. રાણપરીયા
ઈન્ચાર્જ (એક્. એન્ડ એ.)

વિનોદ વ્યાસ
મેનજીંગ ડીરેક્ટર

કેપીટલ બજેટ વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ પ્લાન્ટ અને મશીનરી

(એ) રાજકોટ ડેરી

ક્રમ	વિગત	ક્ષમતા	જથ્થો	રકમ (રૂ. લાખમાં)
:: પેકિંગ સેક્શન ::				
1	હાઈસ્પીડ પાઉચ પેકિંગ મશીન	10000 PPH	1	22.00
	સબ ટોટલ	-	-	22.00

:: રિસિવિંગ સેક્શન ::				
2	ન્યુ ટેન્કર વે (બીએમસી - સીઆઈપી)	-	1	60.00
	સબ ટોટલ	-	-	60.00

:: કર્ડ એન્ડ લસ્તી સેક્શન ::				
3	હાઈસ્પીડ પાઉચ પેકિંગ મશીન	10000 PPH	1	22.00
4	૬ લીટર પાઉચ પેકિંગ મશીન	700 PPH	1	15.00
5	કપ ફીલિંગ મશીન	2400 CPH	1	10.00
6	કર્ડ ઈનોક્યુલેશન ટેંક	2 KL	2	10.00
7	ક્રેટ વોશર મશીન	1200 CPH	1	10.00
8	બ્લાસ્ટ રૂમ	5 TON	1	6.00
9	સાઈલો (કર્ડ સેક્સન માટે)	60 KL	1	25.00
	સબ ટોટલ	-	-	98.00

:: બટર મેન્યુફેક્ચરીંગ ::				
10	બટર મેલ્ટિંગ વાટ	3000 L	1	15.00
	સબ ટોટલ	-	-	15.00

:: ઘી સેક્શન ::				
11	ઘી ટીન ફીલિંગ એન્ડ સીલિંગ મશીન	Suitable	1	10.00
12	સીરમ સેપરેટર	3 KL	1	60.00
13	સીબીએમએમ	800 Kg	1	40.00
14	ઘી ફુલિંગ યુનિટ	2 KL	1	5.00
15	ઘી કેટલ	2 KL	1	15.00
	સબ ટોટલ	-	-	130.00

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

૭૦ વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

કેપીટલ બજેટ વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪

ક્રમ	વિગત	ક્ષમતા	જથ્થો	રકમ (રૂ. લાખમાં)
	:: પનીર સેક્શન ::			
16	પનીર મેન્યુફેક્ચરીંગ પ્લાન્ટનું એસ્ટાબ્લીશમેન્ટ	2 TPD	-	250.00
	સબ ટોટલ	-	-	250.00

	:: મીસેલીનીયસ ::			
17	શીફ્ટીંગ એન્ડ પોઝીશનિંગ ઓફ એક્ઝીસ્ટીંગ ઇન્ડવીપમેન્ટસ		1	12.00
18	ઇટીપી મોડીફિકેશન/વોટર રીસાઇકલિંગ		1	20.00
19	ટ્રીટેડ વોટર રીસાઇકલિંગ	300 KLPD	1	100.00
20	ઇટીપી ગેસ જનરેશન એન્ડ ડીસ્ટ્રીબ્યુશન સીસ્ટમ	100 M3	1	16.00
21	ફાયર હાઇડ્રન્ટ સીસ્ટમ		1	50.00
	સબ ટોટલ	-	-	198.00
	:: પ્રોસેસ સેક્શન ::			
22	ઓટો સ્ટાન્ડર્ડાઇઝેશન યુનિટ	20 KLPH	-	25.00
	સબ ટોટલ	-	-	25.00
	રાજકોટ કેરી ટોટલ	-	-	798.00

વાંકાનેર

1	હાઇડ્રન્ટ સીસ્ટમ			5.00
	સબ ટોટલ	-	-	5.00

તમામ કુલીંગ યુનિટ / ચીલીંગ સેન્ટર

1	સોલાર પાવર પ્લાન્ટ	Suitable	1	500.00
	સબ ટોટલ	-	-	500.00
	ચિલીંગ સેન્ટર ટોટલ	-	-	505.00
	ગ્રાન્ટ ટોટલ (પ્લાન્ટ એન્ડ મશીનરી)	-	-	1303.00

સીવીલ કામગીરી

1	ઇટીપી એક્સટેન્શન (સીવીલ)			50.00
2	ઇટીપી ડ્રેનેજ / સ્ટોરેજ			25.00
3	ન્યુ રો વોટર ટેંક / પંપ હાઉસ			90.00
4	પ્રોસેસ એરીયા રીનોવેશન			20.00
5	આર.સી.સી. રોડ માર્કેટીંગ સામે તથા વાહન વિભાગ			50.00
6	કલર કામ			12.00
7	લેન્ડસ્કેપિંગ			8.00
8	બિલ્ડિંગ મરામત			30.00
9	પાવર સ્ટોરેજ ગોડાઉન			20.00
	સબ ટોટલ			305.00

કેપીટલ બજેટ વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪

ક્રમ	વિગત	ક્રમતા	જથ્થો	રકમ (રૂ. લાખમાં)
વાંકાનેર				
1	બિલ્ડીંગ મરામત કામ			10.00
	સબ ટોટલ			10.00
જામકંડોરણા કુ.યુ.				
1	બિલ્ડીંગ મરામત કામ			20.00
	સબ ટોટલ			20.00
લજાઈ કુ.યુ.				
1	સિવિલ કામ પ્લાંટમાં તથા કમ્પાઉન્ડ વોલ, નવા મીટર રૂમ, ટોયલેટ			15.00
	સબ ટોટલ			15.00
વિહિંચા કુ.યુ.				
1	નવા બિલ્ડીંગનું બાંધકામ અને લેન્ડસ્કેપીંગ			500.00
2	કમ્પાઉન્ડ વોલ			40.00
	સબ ટોટલ			540.00
મજેવડી કુ.યુ.				
1	બિલ્ડીંગ મરામત કામ			5.00
	સબ ટોટલ			5.00
કાલાવડ કુ.યુ.				
1	બિલ્ડીંગ મરામત કામ			5.00
	સબ ટોટલ			5.00
	ગ્રાન્ડ ટોટલ (સીવિલ કામગીરી)			900.00

લેબોરેટરી ઇકવીપમેન્ટસ

રાજકોટ ડેરી

1	એનાલીટીકલ વેઇગ બેલેન્સ		1	1.50
2	ઇન્ક્યુબેટર (ચીસ્ટ / મોલ્ડ)		1	0.60
3	વોટરબાથ		1	0.40
4	કોમ્પ્રેસીવ સ્ટ્રેન્થ ટેસ્ટર ફોર સીબીએક્સ		1	1.00
5	બ્રુસ્ટીંગ સ્ટ્રેન્થ ટેસ્ટર ફોર સીબીએક્સ		1	1.00
6	નોવા સેફ્ટી સેન્ટ્રીફ્યુઝ		1	0.89
7	બેક સોમેટીક મશીન		1	39.80
8	ગરબર મશીન ૬૫ ડીગ્રી સેલ્સીયસ		1	1.00
	સબ ટોટલ			46.19

વાંકાનેર શીતકેન્દ્ર

1	મીની ઇન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
	સબ ટોટલ			0.18

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

કેપીટલ બજેટ વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪

ક્રમ	વિગત	ક્ષમતા	જથ્થો	રકમ (રૂ. લાખમાં)
------	------	--------	-------	------------------

જામકંડોરણા કુ. યુ.

1	મીની ઇન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
	સબ ટોટલ			0.18

મજેપડી કુ. યુ.

1	મીની ઇન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
2	સ્પ્લીટ એસી		1	0.40
	સબ ટોટલ			0.58

લજાઈ કુ. યુ.

1	મીની ઇન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
	સબ ટોટલ			0.18

વીંછીયા કુ. યુ.

1	મીની ઇન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
	સબ ટોટલ			0.18

કાલાવડ કુ. યુ.

1	મીની ઇન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
	સબ ટોટલ			0.18
	ગ્રાન્ટ ટોટલ (લેબોરેટરી ઇક્વીપમેન્ટ્સ)			47.67

આઈ. એસ. વિભાગ

1	વેબસાઈટ		1	2.00
2	કોમ્પ્યુટર		5	2.25
3	લેપટોપ		1	0.40
4	પ્રિન્ટર્સ		2	0.35
	ગ્રાન્ટ ટોટલ (આઈ.એસ.)			5.00

કેપીટલ બજેટની સમરી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪

ક્રમ	વિગત	રાજકોટ ડેરી રૂ. (લાખમાં)	કુ.યુ./ચિ.સે. રૂ. (લાખમાં)	ટોટલ બજેટ રૂ. (લાખમાં)
1	પ્લાન્ટ અને મશીનરી	798.00	505.00	1303.00
2	સીવીલ	305.00	595.00	900.00
3	લેબોરેટરી	46.19	1.48	47.67
4	આઈ. એસ. વિભાગ	5.00	0.00	5.00
	સબ ટોટલ રૂ. (લાખમાં)	1154.19	1101.48	2255.67

આર્થિક સ્થિતિની ઇલ્લા ૧૩ વર્ષની આંકડાકીય માહિતી

SN	PARTICULARS	UNIT	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
1	Annual Sales Turnover	Rs. Crore	303.96	383.48	509.69	577.44	690.56	728.74	731.31	773.85	840.33	776.32	842.99	911.48	944.75
2	Annual Turnover(Incl. Other Income)	Rs. Crore	306.25	386	511.28	579.41	693.36	732.66	736.56	777.15	845.83	779.98	846	915.25	948.38
3	Net Profit	Rs. In Lacs	161.93	214.07	345.67	559.69	696.43	729.72	408.90	598.22	651.66	411.99	961.47	1022.57	1053.79
4	Milk price paid	Rs./kg	25.55	29.34	31.03	34.31	36.19	36.65	38.70	39.47	39.19	39.48	39.93	40.55	44.65
5	Avg. price/kgfat	Rs.	374	440	470.00	514.00	556.00	570.00	608.00	625.00	635.00	656.00	685.00	719.00	790.00
6	Total amount paid for milk purchase	Rs. In Lacs	24478	30157	41,491.56	48,523.95	58,658.17	59,731.05	54,188.35	59,059.91	64,714.81	57,423.03	65,906.53	66,510.89	63,227.58
7	Highest price paid (milk fat)	Rs./kg	400	460	505.00	525.00	600.00	605.00	650.00	670.00	650.00	700.00	700.00	700.00	790.00
8	Share Dividend	%	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.08	0.15	0.15	0.15
9	Share Dividend Paid	Rs. In Lacs	37.24	46.93	59.35	72.04	93.35	135.50	182.12	232.50	265.30	202.96	441.80	503.37	521.75
10	Reserve Fund	Rs. In Lacs	122.95	163.56	217.08	303.49	443.42	617.53	799.95	902.18	1026.73	1189.65	1278.91	1519.27	1774.91
11	Loan (Incl. CC)	Rs. In Lacs	1625.07	1693.98	1,890.95	4,157.85	6,695.36	6,763.66	7,227.83	5,451.04	4,378.05	3,323.10	2,556.20	1,783.29	900.46
12	Loan (Excl. CC)	Rs. In Lacs	1625.07	1693.98	1,890.95	4,157.85	6,695.36	6,763.66	7,227.83	5,451.04	4,378.05	3,323.10	2,556.20	1,783.29	900.46
13	Assets (Fixed)	Rs. In Lacs	2430.16	2991.41	4,674.43	9,567.85	12,180.39	13,688.11	14,943.26	15,817.62	16,072.32	16,660.34	16,838.79	17,229.76	17,864.18
14	Total Share Capital	Rs. In Lacs	312.87	395.65	480.25	622.34	903.31	1,214.16	1,550.03	1,768.64	2,537.06	2,945.32	3,355.79	3,475.35	3,190.18
15	Total Capital Employed *	Rs. In Lacs	924.76	1082.15	2,149.67	5,340.85	7,027.37	9,235.34	9,646.97	9,761.09	8,862.51	9,878.48	8,678.26	7,284.13	8,469.59
16	Total Fund Employed **	Rs. In Lacs	3124.86	3631.69	4,172.39	7,314.31	11,388.77	13,373.57	15,618.54	15,602.90	16,230.16	16,634.30	17,458.48	18,012.17	18,672.58
17	Turnover / Salary Ratio	%	3.91	3.57	2.74	2.57	2.40	2.81	2.74	2.82	3.47	3.12	3.36	3.20	3.17
18	Reserve ***	Rs. In Lacs	546.83	653.01	819.59	1,114.67	1,598.16	2,386.79	3,017.79	3,677.89	3,756.40	4,167.56	4,372.39	4,828.47	5,907.78
19	Gross Block of Fixed Assets	Rs. In Lacs	2430.16	2991.41	4,674.43	9,567.85	12,180.39	13,688.11	14,943.26	15,817.62	16,072.32	16,660.34	16,838.79	17,229.76	17,864.18
20	Accumulated Depreciation	Rs. In Lacs	641.02	789.05	981.60	1,419.45	2,191.94	3,008.97	3,822.88	4,705.33	5,558.65	6,398.31	7,174.10	7,922.07	8,674.16
21	Net Block	Rs. In Lacs	1789.14	2202.36	3,692.83	8,148.20	9,988.45	10,679.14	11,120.39	10,912.29	10,513.66	10,262.03	9,664.69	9,307.69	9,190.02
22	Inventory	Rs. In Lacs	699.83	963.09	892.25	915.30	990.87	1,476.14	2,313.34	1,336.39	1,452.22	1,222.14	1,333.83	1,681.72	2,241.94
23	% Loan to Capital (11 / 14)	%	519.41	428.15	393.74	668.10	741.20	557.07	466.30	308.21	172.56	112.83	76.17	51.27	28.23
24	% Loan to Capital (12 / 14)	%	519.41	428.15	393.74	668.10	741.20	557.07	466.30	308.21	172.56	112.83	76.17	51.27	28.23
25	% Loan to Capital (11 / 15)	%	175.73	156.54	87.96	77.85	95.28	73.24	74.92	55.84	49.40	33.64	29.46	24.48	10.63
26	% Loan to Capital (12 / 15)	%	175.73	156.54	87.96	77.85	95.28	73.24	74.92	55.84	49.40	33.64	29.46	24.48	10.63
27	% Loan to Capital (11 / 16)	%	52	47.97	45.32	56.85	58.79	50.57	46.28	34.94	26.97	19.74	14.64	9.90	4.82
28	% Loan to Capital (12 / 16)	%	52	47.97	45.32	56.85	58.79	50.57	46.28	34.94	26.97	19.74	14.64	9.90	4.82
29	Total Debt	Rs. In Lacs	3729.27	4218.84	9,825.00	15,079.27	18,906.18	23,080.88	33,088.88	10,843.53	12,373.27	7,871.34	9,738.49	9,442.40	7,395.64
30	CA	Rs. In Lacs	1701.82	3025.2	7,523.67	8,673.77	10,661.94	16,309.72	26,419.78	5,442.49	7,264.30	4,595.25	7,175.9	6,666.42	6,828.53
31	CL	Rs. In Lacs	2104.2	2524.86	7,934.05	10,921.42	12,210.82	16,317.22	25,861.04	5,392.49	7,995.22	4,548.24	7,182.29	7,659.11	6,495.18
32	Total Assets	Rs. In Lacs	5391	6270.62	12,452.11	18,795.42	24,296.02	30,420.52	41,888.48	21,593.61	24,877.04	21,794.53	25,602.24	26,693.85	26,221.55
33	Liquidity Ratio		0.81	1.2	0.95	0.79	0.87	1.00	1.02	1.01	0.81	1.01	1.00	0.87	1.05
34	R O I	Rs. In Lacs	15.72	15.1	16.15	14.10	13.85	11.59	5.38	10.16	8.65	4.89	15.51	20.71	16.23
35	Total Assets Turnover Ratio		5.64	6.12	4.09	3.07	2.84	2.40	1.75	3.58	3.38	3.56	3.29	3.41	3.60
36	Quick Ratio		0.48	0.82	0.84	0.71	0.79	0.91	0.93	0.76	0.73	0.74	0.81	0.65	0.71
37	Fixed Assets Turnover Ratio		16.99	17.41	13.80	7.09	6.91	6.82	6.58	7.09	8.00	7.56	8.72	9.79	10.28

* Share Capital + Reserve & Surplus+LTL+Debt+Non Trade Investment

** Share Capital+Reserve Fund & General Fund +Reserve & Surplus + Depreciation fund+Loan (Incl. CC)

*** Reserve Fund & General Fund +Reserve & Surplus

હિસાબી નોંધ વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ મહત્વની હિસાબી નિતિઓ

૧. હિસાબી પ્રણાલી :

નાણાકીય હિસાબો ઐતિહાસિક પ્રણાલી મુજબ એક્રુઆલના ધોરણે સામાન્ય રીતે સ્વીકારાયેલ હિસાબી સિદ્ધાંતો મુજબ તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે.

૨. સ્થાવર/જંગલ મિલકતો :

સ્થાવર મિલકતોનું મૂલ્યાંકન ખરીદ કિંમતના આધારે કરવામાં આવેલ છે. આ મિલકતની કિંમતમાં ખરીદ કિંમત અને મિલકતને વર્તમાન સ્થિતિમાં મુકવા કરેલ અન્ય આનુસંગિક ખર્ચાઓનો સમાવેશ કરેલ છે. (વર્ષ દરમિયાન કોઈપણ મિલકતનું પૂનઃ મૂલ્યાંકન થયેલ નથી.)

૩. રોકાણો :

રોકાણો લાંબાગાળા માટે કરેલ હોવાથી તેને પડતર કિંમતે દર્શાવેલ છે.

૪. ઘસારો :

સંઘના પ્રવર્તમાન ધોરણ મુજબના દરે ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતી મુજબ ગણવામાં આવેલ છે. મિલકતોના ઘસારાની ગણતરી તા. ૩૦-૯-૨૦૨૨ સુધીમાં પ્રાપ્ત કરેલ અને કમીશન કરેલ મિલકતો માટે પુરા વર્ષનો ઘસારો. જ્યારે તા. ૧-૧૦-૨૦૨૨ પછી મળેલ મિલકતો અને કમીશન કરેલ મિલકતો માટે અર્ધ વાર્ષિક ધોરણે ઘસારો ગણવામાં આવેલ છે.

૫. નિવૃત્તિના લાભો :

સંઘના કર્મચારીઓ માટે ગ્રેચ્યુઈટી ફાળો ભારતીય જીવન વીમા નિગમની સ્કીમમાં ભરેલ છે.

૬. રજા વટાવ અંગે :

કર્મચારીઓની નોકરી તેમજ નિવૃત્તિ દરમિયાન રજાઓ વટાવવાનો લાભ આપેલ છે. નોકરી દરમિયાન રજા વટાવની વિકલ્પની માગણી કર્મચારી કરે ત્યારે હીસાબમાં લેવાય છે.

૭. સ્ટોક ઈન પ્રોસેસ :

પ્રક્રિયા માટેના દૂધ અને દૂધની બનાવટોની આકારણી અંદાજીત મળવા પાત્ર કિંમતના સ્વીકારેલ ધોરણે કરેલ છે.

૮. સ્ટોર્સ અને સ્પેર્સ :

સ્ટોર્સ અને સ્પેર્સની આકારણી પડતર કિંમતે છે જે કિંમત જથ્થાના સરેરાશ ધોરણે નક્કી કરેલ છે.

૯. ઈનવેન્ટરી :

ચાલુ વેપારી માલસ્ટોકનું મૂલ્યાંકન બજાર કિંમત અથવા તેની પડતર કિંમત બેમાંથી જે ઓછી હોય તે લઈને એકાઉન્ટિંગ સ્ટાન્ડર્ડ-૨ પ્રમાણે લીધેલ છે. લુચ સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન અંદાજીત મળવા પાત્ર કિંમતના સ્વીકારેલ ધોરણે કરેલ છે. જ્યારે વેચાણ લાયક બાય પ્રોડક્ટસનું મૂલ્યાંકન મળવાપાત્ર કિંમતના સ્વીકારેલ ધોરણે કરેલ છે અને સ્ટેપનુ મૂલ્યાંકન મળવા પાત્ર કિંમતના ધોરણે કરેલ છે.

એ. જી. રાણપરીયા
ઈન્ચાર્જ (એફ. એન્ડ એ.)

વિનોદ વ્યાસ
મેનેજિંગ ડીરેક્ટર

NSAB & Associates

Chartered Accountants

તમામ સલાસદ જોગ

રાજકોટ જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લિમિટેડ.

રાજકોટ ડેરી, દૂધ સાગર માર્ગ,

નવા પાવર હાઉસ ની બાજુમાં,

રાજકોટ - 350003.

મુખ્ય કાર્યાલય અધિકારી નિરીક્ષણ અને અન્વેષણ સમિતિ, સહકારી ખાતુ ગુ. રા. અમદાવાદના પત્ર નં જાન નિ. અને અ.સ./અક્ષણ-૨/૧૯૬/૨૩ તા. ૦૧/૦૬/૨૦૨૩ થી અમોને સોંપવા આવેલ "નાણાકીય ઓડિટ" સદર પત્રમાં દર્શાવેલ શરતોને આધિન રહીને સંસ્થા દ્વારા વખતોવખત પુરી પાડવામાં આવેલ માહિતીના આધારે પૂર્ણ કરેલ છે. અમારું અન્વેષણ કાર્ય ગુજરાત રાજ્ય સહકારી કાયદાના અનુસંધાને કરવામાં આવેલ છે. ઉપરાંત ભારતમાં પ્રવર્તમાન હિસાબી ધારાધોરણના સંદર્ભને અનુસરીને અમોએ સંસ્થાના વાર્ષિક નાણાકીય પત્રકોનું અન્વેષણ કાર્ય "ટેસ્ટ લેસીસ" મુજબ ચકાસણી કરીને પૂર્ણ કરેલ છે. જે માટે અમોએ નાણાકીય પત્રકોનું પૃથક્કરણ અને વર્ગીકૃત કરેલ માહિતી વ્યાજબી સ્વરૂપે અદાજ લઈને અમારી અહેવાલ રજૂ કરેલ છે.

સંસ્થાના નાણાકીય પત્રકોની જવાબદારી સંસ્થાના સંચાલકોની છે. અમારી જવાબદારી અમોએ કરેલા અન્વેષણની કામગીરીને આધારિત નાણાકીય પત્રકો પર અભિપ્રાય આપવાની છે. અમોએ તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૩ ના રોજનું પાકું સરવૈયું તથા તે જ તારીખે પુરા થતા વર્ષનું ઉત્પાદન-વેપાર અને નફા-નુકસાન ખાતુ તપાસેલ છે અને તે સાથે અમારા નાણાકીય અન્વેષણમાં જણાવેલા ભાગીઓ તથા સૂચનોને આધિન સાચું અને યથાર્થ માલૂમ પડેલ છે અને અમો નિવેદન કરીએ છીએ.

- અમારા મત મુજબ અમોને મળેલ માહિતી અને ખુલાસાઓ, હિસાબો અંગેના અહેવાલ અમારી ખામીઓ તથા ચૂચનો અંગેની નોંધને આધિન સંસ્થાના હિસાબી ચોપડામાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે રાજકોટ જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લી. નું સદર સરવૈયું સાચું અને વાસ્તવિક ચિત્ર દર્શાવે છે.
- અમારા મત અને માન્યતા મુજબ અમોને જરૂરી તમામ માહિતી અને ખુલાસાઓ મળેલ છે.
- તા.૩૧-૦૩-૨૦૨૩ ના રોજનું સરવૈયું સંસ્થાની સાચી અને યથાર્થ પરિસ્થિતિ દર્શાવે છે.

Office : B-506 A, Joyos Hubtown, GSRTC Office Compound, Gita Mandir Road, Astodia, Ahmedabad-380 022.
Office : A-811, Joyos Hubtown, GSRTC Office Compound, Gita Mandir Road, Astodia, Ahmedabad-380 022.
Mobile : 88664 78760 Email : arpt@caarpt.in

- તા.૩૧-૦૩-૨૦૨૩ ના રોજ પુરા થતા નાણાકીય વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું સંસ્થાનો સાચો અને યથાર્થ નફો દર્શાવે છે.
- અમારા મત મુજબ સંસ્થાએ કાયદા પ્રમાણે હિસાબી ચોપડાઓ દફતરે રાખેલ છે.
- અમારા અન્વેષણ વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ ના વિગતવાર નાણાકીય અન્વેષણ અહેવાલ માં આપેલ સામાન્ય શેરોને આધીન રહીને આ સરવૈયું સાચું હોવાનું પ્રમાણિત કરવામાં આવેલ છે.

સ્થળ: રાજકોટ
તારીખ: ૦૪/૦૬/૨૦૨૩

ફોર એન એસ એ બી & એસોસિએટ્સ
ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ
એફ આર એન નં.: ૧૩૪૨૯૫૪

NSAB & Associates

સી. એ. અર્પિત બહાભદ્ર
(પાટંબર)
પેનલ નં.: ૦૦૬

મેમ્બરશિપ નં.: ૧૫૫૮૩૬

UDIN: 23155836BGU1Z12681

સને ૨૦૨૨-૨૦૨૩

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

સામાજિક વિકાસ માટેની કામગીરીની માહિતી

		યુનિટ	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
1	મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ	સંખ્યા	444	501	487	459	454
2	દૂધ મંડળીઓમાં કુલ મહિલા સભાસદો	સંખ્યા	25616	31060	30825	29476	28811
3	વ્યવસ્થાપક કમીટીમાં મહિલાઓ	સંખ્યા	5126	5755	5648	5283	5213
4	કુલ સભાસદો						
	બી.સી. સભાસદો	સંખ્યા	1961	1555	1743	1588	1318
	ઓ.બી.સી સભાસદો	સંખ્યામાં	21905	23872	23739	23303	22776
5	યુપ વિમા યોજના						
	લાભ લીધેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	167	139	134	176	192
	લાભાર્થી સભાસદો	સંખ્યા	16015	13470	13243	16694	16286
	કુલ ભરેલ પ્રીમીયમની રકમ	રૂ. લાખમાં	34.82	29.80	29.54	49.89	50.81
	સંઘે ભોગવેલ પ્રીમીયમની રકમ	રૂ. લાખમાં	2.80	2.86	3.05	6.06	5.10
	વર્ષ દરમ્યાન ચુકવેલ કલેઈમ કેઈસ						
	- અકસ્માત મૃત્યુમાં(સભાસદો)	સંખ્યા	0	0	0	0	0
	રકમ	રૂ. લાખમાં	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	- કુદરતી મૃત્યુમાં(સભાસદો)	સંખ્યા	25	30	34	77	40
	રકમ	રૂ. લાખમાં	15.35	19.50	25.60	62.36	36.47
6	જનતા પર્સનલ એક્સી.પોલીસી						
	લાભ લીધેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	580	568	600	647	658
	લાભાર્થી સભાસદો	સંખ્યા	40803	40013	40451	41037	40083
	સંઘે ભોગવેલ પ્રીમીયમની રકમ	રૂ. લાખમાં	79.44	129.84	128.87	101.69	81.58
	વર્ષ દરમ્યાન ચુકવેલ કલેઈમ કેઈસ						
	વિમા કલેઈમ	સંખ્યા	12	14	12	11	5
	મંજુર વિમા કલેઈમ	સંખ્યા	12	15	10	11	5
	રકમ	રૂ. લાખમાં	41.00	99.00	85.00	105.00	50.00
7	સામુદાયિક વૃક્ષારોપણ						
	મંડળી	સંખ્યા	50	43	93	68	63
	ભાગ લીધેલ સભાસદોની	'000 સંખ્યા	5	7	8	6	3
	રોપાનું વાવેતર	'000 સંખ્યા	43	42	75	59	27
8	શૈક્ષણિક પ્રવાસ અને તાલીમ						
	મંડળી	સંખ્યા	56	50	0	0	0
	મહિલા સભાસદો	સંખ્યા	4942	4675	0	0	0

રાજકોટ દૂધ સંઘમાં થયેલ વિકાસની એક ઝલક

વર્ષ	સભાસદની સંખ્યા	શેર ભંડોળ (રૂપિયા)	ઓડિટ વર્ગ	દૂધ એકત્રિકરણ (કિ.ગ્રા.)			દૈનિક સરેરાશ દૂધની આવક (કિ.ગ્રા.)	દૈનિક સરેરાશ દૂધની વેચાણ (લીટર)
				લેસનું	ગાયનું	કુલ		
1975-76	118	11,18,000	B	12,39,725	20,94,650	33,34,375	12,986	9,920
1980-81	154	12,31,500	-	25,78,186	13,06,451	38,84,637	11,487	9,527
1985-86	295	18,23,300	B	1,34,84,748	1,04,66,125	2,39,50,873	73,590	17,342
1990-91	310	32,21,000	A	67,68,695	80,62,563	1,48,31,258	40,634	13,120
1995-96	277	39,46,800	A	76,59,327	30,73,674	1,07,33,001	29,325	22,130
2000-01	354	43,97,300	A	2,25,05,870	53,01,093	2,78,06,963	76,183	45,067
2002-03	408	57,13,000	A	3,62,78,842	86,68,775	4,49,47,617	1,23,144	40,292
2003-04	328	77,91,500	A	3,10,17,330	68,79,106	3,78,96,436	1,03,542	51,034
2004-05	349	87,30,300	A	4,13,09,391	94,71,871	5,07,81,262	1,39,126	50,023
2005-06	355	1,01,01,800	A	5,03,61,559	1,05,19,610	6,08,81,169	1,66,798	49,581
2006-07	398	1,16,79,000	A	5,45,94,299	1,18,50,833	6,64,45,132	1,82,041	59,200
2007-08	402	1,33,47,800	-	6,35,82,716	1,44,27,139	7,80,09,855	2,13,141	86,250
2008-09	438	1,83,75,600	A	7,13,51,622	1,73,35,629	8,86,87,251	2,42,979	1,13,800
2009-10	440	2,48,38,700	A	7,63,35,978	2,01,44,050	9,64,80,028	2,64,328	1,40,316
2010-11	445	3,12,86,800	A	7,68,84,831	1,89,26,203	9,58,10,854	2,62,495	1,77,706
2011-12	490	3,95,64,500	A	8,40,67,301	1,87,14,316	10,27,81,617	2,80,824	2,07,476
2012-13	493	4,80,47,100	A	11,05,66,626	2,31,60,117	13,37,26,743	3,66,375	2,24,749
2013-14	498	6,22,33,600	A	11,69,84,797	2,44,37,569	14,14,22,366	3,87,459	2,34,462
2014-15	535	9,03,31,000	A	13,26,25,871	2,94,64,237	16,20,90,108	4,44,084	2,61,303
2015-16	525	12,14,15,700	A	13,35,61,974	2,95,41,763	16,30,76,737	4,46,786	2,88,670
2016-17	525	15,50,03,200	A	11,30,44,263	2,69,59,302	14,00,03,565	3,83,571	3,00,427
2017-18	424	17,68,63,600	A	12,23,29,380	2,73,37,174	14,96,66,484	4,10,045	3,05,388
2018-19	428	25,37,05,600	A	12,88,75,989	3,62,99,268	16,57,75,257	4,52,536	3,21,985
2019-20	437	29,45,32,300	A	11,19,34,426	3,54,61,257	14,73,95,683	4,02,720	3,14,824
2020-21	445	33,55,79,300	A	12,58,62,539	3,72,91,507	16,31,54,046	4,46,997	2,92,235
2021-22	411	34,78,34,600	A	12,63,32,569	3,76,94,849	16,40,27,418	4,49,390	2,80,005
2022-23	426	31,90,17,600	A	11,18,51,082	2,98,22,482	14,16,73,564	3,88,147	3,05,146

રાજકોટ શહેરના હૃદયમાં ઘબકતી રાજકોટ ડેરી...

વિંછીયામાં આકાર લઈ રહેલ શીતકેન્દ્રની 3-D ઇમેજ

રાજકોટ જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લી.
સંચાલિત વિંછીયા ચિલિંગ સેન્ટર

ગતિશીલતાની
પ્રગતિગાથા રચતું
વિકાસનું અવલોકન

રાજકોટ જિલ્લા સહકારી
દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લિમિટેડ

- 2022** : અમૂલ બહેલો દૂધ ૫૦૦ મીલી તથા ૬ લીટરનું લોન્ચીંગ.
- 2021** : ૫૦૦૦ કેટની કેપેસીટીના કોલ્ડ સ્ટોરેજનું ઉદ્ઘાટન અને અમૂલ મોતી દૂધનું લોન્ચીંગ
- 2020** : પાઉચ ફીલીંગ મશીનોનું રીનોવેશન-ઓટોમેશન અને અમૂલ સ્ટીમ & ટ્રીમ મિલ્ક, બહેલો મિલ્ક, મસાલા છાશ, પનીરનું લોન્ચીંગ
- 2019** : અમૂલ/ગોપાલ દહીં, લસ્તી, મેંગો દહીં, અમૂલ ગાય દૂધ, ગોપાલ ગાય ઘી, ખાટી છાશ, અડદીયા, થાબડી, કેશર પેંડા, મોઠનથાળનું લોન્ચીંગ
- 2018** : ISO 9001:2015 તથા ISO 22000:2018 નું અપગ્રેડેશન
- 2017** : નેપાળના રાષ્ટ્રપતિ માનનીય શ્રીમતી બિધાદેવી ભંડારેની મુલાકાત, અમૂલ ઘી ની નિકાસ
- 2016** : નવા વાંકાનેર શીતકેન્દ્રનો પ્રારંભ (ગ્રીનફિલ્ડ પ્રોજેક્ટ)
- 2014** : ૬ લાખ લી./દિવસની ક્ષમતાવાળો નવો વર્લ્ડક્લાસ પ્લાન્ટ કાર્યરત
- 2013** : કરાર આધારીત કાલાવડ કુર્લીંગ યુનિટનો પ્રારંભ
- 2012** : IBM ના સહયોગથી SAP-ERP સોફ્ટવેરનું અમલીકરણ, ISO 22000:2005 નું સર્ટીફિકેશન
- 2011** : વિંછીયા ચીર્લીંગ સેન્ટર પુનઃકાર્યરત
- 2010** : લજાઈ કુર્લીંગ યુનિટ પ્રારંભ
- 2007** : જામકંડોરણા કુર્લીંગ યુનિટ પ્રારંભ
- 2006** : ગોપાલ બ્રાન્ડનું અમૂલ બ્રાન્ડમાં એકીકરણ (દૂધ વેચાણ માટે) /મજેવડી કુર્લીંગ યુનિટ પ્રારંભ
- 2005** : ISO 9001:2008 નું સર્ટીફિકેશન
- 2004** : દૂધ પ્રક્રિયા ક્ષમતામાં વધારો ૧ લાખ લી./દિવસ થી ૧.૭૫ લાખ લી./દિવસની
- 2002** : શ્વેતકાંતિના પ્રણેતા સ્વ. ડૉ. કુરીચનની મુલાકાત
- 1999** : અમૂલ દૂધનું પેકીંગ ચાલુ
- 1990** : જી.સી.એમ.એમ.એફ.લી. નું સામાન્ય સલાસદ પદ મેળવ્યું
- 1988** : જી.ડી.ડી.સી. એ રાજકોટ જીલ્લા દૂધ સંઘને વહીવટ સોંપ્યો
- 1963** : દૂધ પ્રક્રિયા ક્ષમતા ૪૦,૦૦૦ લી./દિવસની તેમજ પાવડર ૧.૫ ટન/દિવસ
- 1956** : યુનિસેફની મદદથી સરકાર દ્વારા રાજકોટમાં 'મિલ્ક કન્સર્વેશન પ્રોજેક્ટ' ની સ્થાપના